Totstandkoming en binding: nadat er op operationeel niveau overeenstemming is bereikt over onderhavige overeenkomst tussen ambtenaren en/of vertegenwoordigers van de gemeente Reusel-De Mierden en de koper, dient de overeenkomst alsdan aan het college en/of de gemandateerde te worden voorgelegd, waarbij het college en/of de gemandateerde zich het recht voorbehoudt om, alvorens een besluit te nemen over het aangaan van deze overeenkomst, toepassing te geven aan artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet. Het college en/of de gemandateerde kan de overeenkomst afwijzen. In dat geval is geen schadevergoeding hoe ook genaamd verschuldigd. De gemeente wordt pas gebonden, nadat de overeenkomst door de burgemeester is ondertekend. Dit betreft een totstandkomingsvereiste.

Anterieure overeenkomst inzake Windpark Agro-Wind Reusel

De partijen:

1 **Gemeente Reusel-De Mierden**, ingevolge artikel 171 lid 1 van de Gemeentewet ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw J. Eugster, waarnemend burgemeester van de gemeente Reusel-De Mierden, handelend ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders van 22 oktober 2019;

hierna te noemen: "de **Gemeente**"

en

2. **Windpark Agro-Wind Reusel B.V.**, de vennootschap statutair gevestigd te Reusel kantoorhoudende aan de Postelsedijk 15 te Reusel, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 74193740, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de '

hierna te noemen: "de **Ontwikkelaar**"

Hierna 1 en 2 afzonderlijk te noemen Partij en gezamenlijk te noemen **Partijen**.

Partijen nemen het volgende in overweging:

Overwegende dat:

a. de provincie Noord-Brabant met het Rijk afspraken heeft gemaakt om in 2020 te voorzien in ten minste 470 MW opgesteld vermogen op land;

b. de Gemeente samen met de Kempengemeenten in 2009 de Klimaatvisie heeft vastgesteld, waarin is vastgelegd dat gestreefd wordt naar energieneutraliteit in 2025;

c. de Ontwikkelaar voornemens is een windturbineproject te realiseren en de Gemeente op 31 juli 2017 heeft verzocht om hieraan medewerking te verlenen. Het Exploitatiegebied is weergegeven op de afbeelding van bijlage 1;

d. aangaande de ontwikkeling van dit windturbineproject Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant per brief d.d. 9 januari 2018, met kenmerk C2217703/4289536, hun bevoegdheden ten aanzien van de realisatie hebben overgedragen aan de gemeente Reusel-De Mierden, in die zin dat de gemeente Reusel-De Mierden wordt aangemerkt als het bevoegd gezag. Daarbij is toepassing gegeven aan artikel 9f lid 6a van de Elektriciteitswet 1998;

e. de Provincie de intentie heeft om instemming te geven om het Windturbinepark voor maximaal 25 jaar te exploiteren;

f. burgemeester en wethouders van de Gemeente het bevoegd gezag is om de Omgevingsvergunning te beoordelen en daarover besluiten te nemen;

g. de raad van de Gemeente een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven alvorens de Omgevingsvergunning verleend kan worden;

h. de gemeenteraad op 19 december 2017 heeft besloten goedkeuring te verlenen aan een verdere uitwerking van de plannen voor windenergie in Reusel-zuid zoals geformuleerd in optie B van de opinienota;

i. burgemeester en wethouders van de Gemeente bereid zijn medewerking te verlenen aan het verzoek van de Ontwikkelaar als aangetoond is dat het verzoek aan de gestelde kaders en randvoorwaarden voldoet die door de raad zijn gesteld en aan de aanvullende kaders en voorwaarden, zoals opgenomen in haar brief van 14 maart 2018 met kenmerk 18.01910;

j. Provincie en Gemeente hebben aangegeven veel belang te hechten aan een breed maatschappelijk draagvlak voor windprojecten. Dat betekent onder andere meerwaarde voor de omgeving. Hieruit voortvloeiend heeft de Gemeente aan het positieve principestandpunt van 14 maart 2018 een aantal voorwaarden verbonden. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar de toelichting op de anterieure overeenkomst (**bijlage 2**);

k. de Gemeente op 22 mei 2018 de Omgevingsvisie heeft vastgesteld waarin is vastgelegd dat een verdere uitbreiding van grootschalige windenergie-opwekking mogelijk is (in eerste instantie in gebieden met het primaat landbouw);

l. de Gemeente op 22 mei 2018 in de Omgevingsvisie en op 28 mei 2019 in het addendum op de Omgevingsvisie een grondslag heeft opgenomen voor het ontwikkelen van fondsen uit bijdragen op grond van exploitatieovereenkomsten voor het realiseren van duurzaamheidsmaatregelen die vooruitstrevend zijn ten aanzien van energieneutraliteit en het vergroten van de sociale samenhang en de leefbaarheid van de leefomgeving;

m. alle bestuurslagen in Nederland hebben uitgesproken veel belang te hechten aan een breed maatschappelijk draagvlak voor windprojecten. De Ontwikkelaar wil en zal derhalve burgers (blijvend) betrekken bij het Project en financiële participatie actief aanbieden;

n. onderhavige overeenkomst betreft een overeenkomst zoals bedoeld in artikel 6.24 Wro, waarmee de Gemeente waarborgt dat haar apparaatskosten ten gunste van de hierboven beschreven ontwikkeling integraal worden verhaald op de Ontwikkelaar, waarmee wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6.12 lid 2 sub a, in die zin dat het verhaal van de kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd dan door het opstellen van een exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 1 Wro. Daarnaast zal deze overeenkomst voorzien in een financiële bijdrage van de Ontwikkelaar ten behoeve van een Gebiedsfonds;

o. de als gevolg van bovenstaande overwegingen noodzakelijke afspraken, rechten en verplichtingen ten aanzien van de ontwikkeling en realisatie van het Exploitatiegebied, wensen partijen in onderhavige exploitatieovereenkomst vast te leggen;

p. de raad van Reusel-De Mierden in de gelegenheid wordt gesteld wensen en bedenkingen over de overeenkomst kenbaar te maken voor dat de overeenkomst gesloten wordt;

q. de direct omwonenden binnen 900 meter van de (gerealiseerde) turbinelocaties alsmede grondeigenaren die gronden ter beschikking stellen ten behoeve van het Windpark lid zijn van de Vereniging High Tech Agro Campus (VHTAC);

r. alle leden van de (VHTAC) aanspraak maken op een Omgevingsvergoedingenregeling. Van de Omgevingsvergoedingenregeling gaat 1/3 naar de opstalvergoeding (grondderving) en 2/3 als hindervergoeding naar alle omwonenden binnen een straal van 900 meter van het Windpark;

s. de Ontwikkelaar gehouden is om tijdens de gehele exploitatieperiode jaarlijks € 12.000 per geïnstalleerde MW af te dragen aan de Omgevingsvergoedingenregeling. De vergoedingen in dit kader maken onderdeel uit van de totale investering in leefbaarheid voor de omgeving doch deze regeling maakt geen deel uit van het Gebiedsfonds.

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

ARTIKEL 1. DEFINITIES EN BEGRIPSBEPALINGEN

Bestemmingsplan: het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2009 vastgesteld door de gemeenteraad op 22 september 2009 en bestemmingsplan Buitengebied, 2009 herziening fase 1A vastgesteld door de gemeenteraad op 9 juli 2013.

Duurzaamheidsfonds: Een fonds, onderdeel van het Gebiedsfonds, waarin jaarlijks een afdracht op basis van het aantal geproduceerde kWh uit de exploitatie van windenergie worden gestort, welke middelen worden ingezet ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen in de gemeente Reusel-De Mierden.

Exploitatiebijdrage: financiële bijdrage van de Ontwikkelaar aan de Gemeente op basis van de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening.

Exploitatiegebied: het gebied gelegen ten zuiden van Reusel aan de Strook en de Postelsedijk, zoals gearceerd op de kaart in **bijlage 1,** waarbinnen de ontwikkeling wordt gerealiseerd.

Financial close: de datum waarop het financieringscontract wordt ondertekend met de projectfinancier (een bank) waardoor zonder enig (financieel) voorbehoud de contracten met toeleveranciers kunnen worden getekend.

Gebiedsfonds: het gecombineerde Leefbaarheids- en Duurzaamheidsfonds.

Gemeentelijke begeleidingskosten: de gemeentelijke begeleidingskosten voor de ontwikkeling van het Project zoals beschreven in de plankostenscan (**bijlage 4**).

Klankbordgroep: groep van belanghebbenden uit de omgeving die op initiatief van Ontwikkelaar zijn betrokken bij de ontwikkeling en realisatie van het windturbineproject. De intensiteit van betrokkenheid van de Klankbordgroep ligt daarbij op het niveau van "Informeren", "Raadplegen" en mogelijk in specifieke gevallen "Adviseren".

Kostenverhaal: het verhaal van kosten zoals bedoeld in artikel 6.24 lid 1 Wro.

Leefbaarheidsfonds: een fonds, onderdeel van het Gebiedsfonds, waarin jaarlijks een afdracht op basis van het aantal geproduceerde kWh uit de exploitatie van windenergie worden gestort, welke middelen worden ingezet ten behoeve van de (directe) omgeving.

Natuurcompensatie: de uit de provinciale verordening voortvloeiende verplichting om de fysieke aantasting en de verstoring op het Natuurnetwerk Brabant (NNB) te compenseren door nieuwe natuur toe te voegen.

Omgevingsvergoedingenregeling: Een regeling voor financiële compensatie van overlast voor direct omwonenden binnen een afstand van 900m tot de turbines, zoals overeengekomen tussen de individuele leden van VHTAC en VHTAC en Windpark Agro-Wind B.V.

Omgevingsvergunning: de omgevingsvergunning die de verwezenlijking van 11 windturbines in het exploitatiegebied mogelijk maakt.

Omgevingsvisie: de Omgevingsvisie, vastgesteld door de gemeenteraad op 22 mei 2018 en het addendum, vastgesteld door de gemeenteraad op 28 mei 2019.

Openbare ruimte: de in het Exploitatiegebied te realiseren voorzieningen van openbaar nut, inclusief de bijbehorende ondergrond.

Overeenkomst: deze Anterieure Overeenkomst tussen de Gemeente en de Ontwikkelaar.

Participatieplan: plan waarbij is aangegeven via welke participatievormen belanghebbenden in het proces zullen/kunnen worden betrokken (participatie in planning, financiële participatie en/of participatie in exploitatie), opgenomen als **bijlage 3**.

Planning: het tijdschema voor de uitvoering van het Project, zoals bedoeld in artikel 7 van deze Overeenkomst.

Project: het door de Ontwikkelaar - in het kader van deze Overeenkomst -, te ontwikkelen en realiseren bouwplan in het Exploitatiegebied in ieder geval bestaande uit:

- 11 windturbines met maximale afmetingen zoals gespecificeerd in het MER van het Project en VKA zoals unaniem aangenomen door de ALV van de VHTAC op 23 januari 2019;
- het aanleggen van boven- en ondergrondse infrastructuur in de vorm van bekabeling en –zo nodig– van een transformatorstation zowel binnen als buiten het Exploitatiegebied;
- het plaatsen van (een) hekwerk(en);
- het aanleggen van de benodigde infrastructuur (o.a. wegen, opstelplaatsen en waterberging) t.b.v. het Project.

SDE: subsidie Stimulering Duurzame Energie.

VHTAC: De Vereniging High Tech Campus is de originele initiatiefnemer voor de ontwikkeling van het onderhavige Windpark in Reusel Zuid. Haar leden vormen de direct omwonenden, alle bewoners tot en met een afstand van 900m van de (gerealiseerde) turbinelocaties, alsmede grondeigenaren die gronden ter beschikking stellen ten behoeve van het Windpark. De vereniging heeft de verdere ontwikkeling van het Windpark overgedragen aan Windpark Agro-Wind Reusel B.V.

Windpark: het samenhangende geheel van in ieder geval 11 windturbines met maximale afmetingen zoals gespecificeerd in het MER en VKA binnen het exploitatiegebied.

ARTIKEL 2 DOEL VAN DE OVEREENKOMST

Het doel van deze overeenkomst is het vastleggen van de rechten en verplichtingen van de Gemeente en de Ontwikkelaar met betrekking tot het Project, waaronder ook het kostenverhaal als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet ruimtelijke ordening. Tevens is onderdeel van deze overeenkomst de planning, participatie en compensatie en het verhaal van planschadevergoedingen.

ARTIKEL 3 ALGEMENE VERPLICHTINGEN

3.1. De Gemeente heeft de inspanningsverplichting tot het in procedure brengen van een door of vanwege de Ontwikkelaar vervaardigd bouwplan ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo (de Omgevingsvergunning afwijken van het bestemmingsplan), evenals een inspanningsverplichting om te bevorderen dat gemelde procedures, inclusief eventuele door de inspraak en/of zienswijzen tussentijds noodzakelijk geworden wijzigingen, op voortvarende wijze daartoe de geëigende procedures doorlopen.

3.2. De Gemeente heeft de inspanningsverplichting om, voor zover noodzakelijk en voor zover dat formeel in de macht van de Gemeente ligt, de voor het Project benodigde Omgevingsvergunning, na indiening van de aanvraag voortvarend in behandeling te nemen en binnen de gestelde wettelijke termijnen af te handelen, casu quo te doen afhandelen voor zover dat niet tot haar eigen taak behoort.

3.3. De Gemeente behoudt bij de nakoming van het bepaalde in deze Overeenkomst volledig haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van het publiekrechtelijke besluitvormingsproces. Dit houdt in dat er van de zijde van de Gemeente geen sprake is van een toerekenba-

re tekortkoming, indien het handelen vanuit deze verantwoordelijkheid er toe leidt dat de Gemeente publiekrechtelijke rechtshandelingen verricht die niet in het voordeel zijn van de aard of de strekking van deze Overeenkomst en de voortgang van het Project.

3.4. De Ontwikkelaar zal geheel voor eigen rekening en risico het Project ontwikkelen en realiseren.

3.5. De inrichting van de Openbare ruimte, de aansluiting op bestaande voorzieningen en de ontsluiting van het Exploitatiegebied , voor noodzakelijk voor de ontwikkeling van het Project alsmede de (tijdelijke) aanpassingen aan de infrastructuur ten behoeve van de realisatie van het Project, zal voor rekening en risico van de Ontwikkelaar plaatsvinden in overeenstemming met de vooraf door de Gemeente verleende vergunningen en de door de Gemeente vooraf goedgekeurde bestekken en bijbehorende tekeningen.

3.6. Op de Ontwikkelaar rust de inspanningsverplichting om de benodigde vergunningen conform de Planning aan te vragen bij de bevoegde instanties en om alle benodigde werkzaamheden binnen het in de Planning opgenomen tijdschema te (doen) verrichten, doch in ieder geval voor de daarin vastgelegde uiterste datum van realisering, om de voortgang te waarborgen en eventuele vertraging tot een minimum te beperken.

ARTIKEL 4 EXPLOITATIEBIJDRAGEN, PARTICIPATIE EN COMPENSATIE

4.1. De exploitatiebijdrage is opgebouwd uit de gemeentelijke begeleidingskosten van de Omgevingsvergunning ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo: activiteit afwijken van het bestemmingsplan. De kosten van andere activiteiten (zoals de leges voor de activiteit bouwen) vallen buiten deze overeenkomst.

4.2. De Ontwikkelaar vergoedt aan de Gemeente - in het kader van kostenverhaal:

- de gemeentelijke begeleidingskosten voor de ontwikkeling van het Project, zoals deze staan beschreven in de plankostenscan (**bijlage 4**) ten bedrage van € 109.634,-
- de kosten van het advies van de commissie m.e.r. ten bedrage van € 23.000,-

met een begroot totaalbedrag van samen € 132.634,-.
De bijdrage wordt in 3 termijnen betaald: 20% van de bijdrage – zijnde € 26.526,80 - is verschuldigd binnen een maand na verlening van de omgevingsvergunning; 30% binnen een maand na het bereiken van financial-close – zijnde € 39.790,20; de overige 50% - zijnde € 66.317,- is verschuldigd binnen een maand na start van de exploitatie.
Indien de financial close niet bereikt wordt deelt de Ontwikkelaar dit zo spoedig mogelijk mede aan de Gemeente. Binnen een maand na deze mededeling is de overige 80% (€ 39.790,20 + € 66.317,-) verschuldigd.
Indien de exploitatiebijdrage te laat wordt voldaan is de Ontwikkelaar de wettelijke handelsrente verschuldigd als bedoeld in artikel 6:119a BW, waarbij op grond van lid 8 van dat artikel een percentage overeen gekomen wordt van 8%. Het voorgaande laat onverlet het recht van de Gemeente op nakoming en/of volledige schadeloosstelling.

4.3. De begeleidingskosten zijn ook verschuldigd indien blijkt dat de Omgevingsvergunning geweigerd wordt dan wel de verleende Omgevingsvergunning niet onherroepelijk wordt. Bij weigering van de Omgevingsvergunning dient binnen een maand van het weigeringsbesluit de volledige exploitatiebijdrage betaald te worden, ongeacht of tegen het weigeringsbesluit beroep wordt ingesteld.
Indien de Omgevingsvergunning verleend wordt maar na beroep blijkt dat deze niet onherroepelijk wordt dient binnen een maand van de (eind)uitspraak van de Raad van State de volledige exploitatiebijdrage betaald te worden.

4.4. Voor een straal van buiten de 900 meter van de (gerealiseerde) turbines investeert de Ontwikkelaar jaarlijks een deel van de opbrengst van het Windpark in een Gebiedsfonds.

4.5. De Ontwikkelaar is gehouden om jaarlijks een bedrag van € 0,50 per jaarlijks geproduceerde MWh door het Windpark af te dragen aan het Gebiedsfonds. Deze jaarlijkse stortingen komen bovenop de Omgevingsvergoedingenregeling. Ter indicatie: bij realisatie van 11 turbines en een jaarlijkse energieproductie van 180 GWh (=180.000 MWh) zal de bijdrage in het Gebiedsfonds kunnen oplopen tot jaarlijks € 90.000,-.

4.6. Het bedrag van de in lid 4.5. bedoelde bijdrage wordt jaarlijks na afloop van het boekjaar bepaald aan de hand van een door een accountant gecontroleerde jaarrekening waarin de productiecijfers van het Windpark worden opgenomen. De productiecijfers moeten door Ontwikkelaar binnen 3 maanden na afloop van het boekjaar beschikbaar worden gesteld. De Ontwikkelaar is gehouden het bedrag te voldoen binnen 30 dagen nadat het fondsbestuur van het Gebiedsfonds het vastgestelde bedrag schriftelijk heeft medegedeeld aan de Ontwikkelaar. De jaarrekening wordt ieder jaar gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en de productiecijfers worden jaarlijks gepubliceerd op de website.

4.7. Ten behoeve van het Gebiedsfonds wordt een apart fondsbestuur ingesteld. De Gemeente stelt in samenspraak met de Klankbordgroep en/of overige betrokken stakeholders zoals de Dorpsraad de doelstellingen, de bevoegdheden van het bestuur en de betalingsverplichting vast. Het fonds is ingesteld uiterlijk 1 jaar na onherroepelijk worden van de Omgevingsvergunning voor het Project.

4.8. De bijdrage aan een substantiële kwaliteitsverbetering van het landschap is gebaseerd op de werkwijze in de provinciale "Handreiking Kwaliteitsverbetering van het landschap" en in het bijzonder de provinciale notitie "Windenergie en bijdrage landschapsinvestering". In deze documenten wordt de methode beschreven hoe de vanuit de Verordening ruimte verplicht gestelde kwaliteitsverbetering van het landschap dient te worden ingevuld (zie artikel 3.2 van de Verordening over de Landschapsinvesteringsregeling LIR). De hoogte van deze LIR bijdrage wordt gebaseerd op de waardestijging van de grond. Dit betekent dat 7,5% van de grondvergoeding jaarlijks als landschapsinvestering wordt ingezet. Partijen stellen een eenmalig forfaitair bedrag vast dat *direct na plaatsing* van de turbines beschikbaar wordt gesteld voor het doen van investeringen. Dit bedrag is gelijk aan de jaarlijkse LIR vergoeding vermenigvuldigd met 20 jaar. Op basis van de beschikbare netcapaciteit van 44 MW komt dit totaalbedrag uit op € 253.440,-. Dit geld wordt, indien er niet fysiek geïnvesteerd kan worden, gestort op een rekening van een op te richten fonds dat beheert wordt door de gemeente.
De Ontwikkelaar is echter verplicht de LIR bijdrage *eerst* fysiek te investeren in de vorm van natuur- en landschapsversterkende maatregelen in het NNB gebied waar de turbines komen te staan én waar mogelijk op aangrenzende gronden binnen 2 jaar na ingebruikname van het Windpark *voor zover deze niet als wettelijke compensatie dienen.*
Ten behoeve van de natuur en landschapsversterking buiten het NNB gebied, is de Ontwikkelaar in dit geval gehouden aan de voorwaarde om landbouwgrond om te zetten naar natuur of een aangepaste vorm van extensieve landbouw die bijdraagt aan hydrologisch systeemherstel en biodiversiteit verbetert voor de omliggende natuur. Hiervoor kan de LIR bijdrage worden aangewend. Deze vrijwillige toevoeging bedraagt in ieder geval 1,6 ha, maar kan worden verhoogd naar 5,7 ha als hiervoor een financiële tegemoetkoming kan worden ontvangen van het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB). De omvang hiervan komt bovenop de verplichte natuurcompensatie.
Het definitieve plan van aanpak voor de uitvoering van deze landschappelijke investering zal Ontwikkelaar samen met de gemeente en de provincie opstellen, uiterlijk twaalf maanden nadat de omgevingsvergunning is verleend. Natuurorganisaties en klankbordgroep worden betrokken bij de totstandkoming.
Indien het uitvoeringsplan niet binnen deze periode in overeenstemming met gemeente en provincie is vastgesteld, valt de afspraak terug op de eerder gestelde eis in dit artikel om het bedrag in het dan op te richten fonds te storten. De betaling moet voldaan zijn voor de ingebruikname van het Windpark.
Mocht het onverhoopt niet mogelijk zijn de LIR bijdrage binnen 2 jaar na ingebruikname van het Windpark fysiek te realiseren dan wordt het bedrag van € 253.440,-, of naar rato restant gerealiseerde natuur, gestort in het op te richten fonds in beheer van de gemeente.

4.9. In verband met de aantasting van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) moet de begrenzing van het NNB worden gewijzigd met toepassing van artikel 5.5 van de Verordening. De Ontwikkelaar is verplicht de compensatie binnen 2 jaar na ingebruikname van het Windpark toe te passen door het toevoegen van nieuwe natuur aan het NNB. Door de provincie is vastgesteld dat er procedureel sprake is van een kleinschalige aantasting. De omvang van de wettelijke compensatieverplichting bedraagt dan 6,41 ha. Dit is vastgesteld door de provincie.
De Ontwikkelaar is gehouden om deze aantasting volledig te compenseren. Daarbij wordt uitgegaan van een zogenaamde 'fysieke" compensatie conform artikel 5.7 van de Verordening ruimte.
Bij de inrichting en het beheer van zowel de wettelijke natuurcompensatie als de aanvullende maatregelen zullen de wensen van de omgeving, in eerste instantie via de Klankbordgroep, nadrukkelijk worden meegenomen. De wensen zullen worden vertaald naar een 'inrichtings- en uitvoeringsplan' dat gericht is op versterking van natuurwaarden maar ook de recreatieve infrastructuur. Hierbij wordt gedacht aan een betere toegankelijkheid voor recreanten als voetgangers en fietsers, maar ook ruimte voor natuurversterking voor bijvoorbeeld de gladde slang. Met de gemeente Bladel is afgesproken dat de natuurversterkingsplannen van Reusel waar mogelijk aan zullen sluiten op die van Bladel.
Mocht het onverhoopt niet mogelijk zijn de compensatieopgave fysiek uit te voeren, dan zal financieel moeten worden gecompenseerd, waarvoor artikel 5.8 van de Verordening de grondslag vormt. De kosten bedragen dan €10/m2, te betalen aan de provincie Noord-Brabant voor iedere m2 die niet fysiek gerealiseerd kan worden. Het compensatieplan maakt onderdeel uit van deze overeenkomst (**bijlage 5**)

4.10. Partijen komen overeen dat voor de gronden waarop de benodigde natuurcompensatie wordt gerealiseerd, de geldende bestemmingen worden omgezet naar de bestemming 'Natuur". Ontwikkelaar dient hiervoor een bestemmingsplanwijziging aan te vragen. Indien de wijziging meegenomen kan worden in een algehele herziening van het bestemmingsplan (of omgevingsplan) dan spant de Gemeente zich hiervoor in.

4.11. De Ontwikkelaar is gehouden de inhoud van het Participatieplan uit te voeren. De uitwerking van de sociale participatie is vastgelegd in een Participatieplan, waarvan het doel is de omgeving actief te betrekken bij de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van het Windpark. Het Participatieplan maakt onderdeel uit van deze overeenkomst (**bijlage 3**).

4.12. De Gemeente accepteert overdraai van de windturbines op gemeentelijke eigendommen (paden, wegen etc.) zonder dat hier een vergoeding tegenover staat.

4.13. Eventueel over de bijdragen verschuldigde BTW komt voor rekening van de Ontwikkelaar.

ARTIKEL 5 TEGEMOETKOMING IN PLANSCHADE

5.1. De Gemeente zal de Ontwikkelaar schriftelijk in kennis stellen van een aanvraag om tegemoetkoming in schade als bedoeld in afdeling 6.1 Wet ruimtelijke ordening (Wro) die voortvloeit uit de onherroepelijke inwerkingtreding van alle planologische en/of juridische besluitvorming die is vereist voor de realisatie van het Project. Voor het behandelen van een aanvraag om tegemoetkoming in schade is de "Procedureverordening planschade 2008" van de gemeente Reusel-De Mierden" van toepassing. Op basis van deze Overeenkomst zal de Ontwikkelaar bij de behandeling van een aanvraag om tegemoetkoming in schade als derde belanghebbende als bedoeld in artikel 6.4a Wet ruimtelijke ordening aangemerkt worden.

5.2. De Ontwikkelaar vergoedt de Gemeente een bedrag ter hoogte van de schadevergoeding (waaronder rente en kosten begrepen) als bedoeld in het vorige lid na een daartoe strekkend besluit aan (een) derde(n) uitkeert. De Ontwikkelaar is tevens verplicht aan de Gemeente te voldoen de deskundigenkosten als bedoeld in artikel 6.5 van de Wro, alsmede de kosten van de behandeling van de aanvraag om tegemoetkoming in schade (waaronder de kosten van de planschadeadviescommissie) en de kosten van het voeren van verweer in eventuele bezwaar- en beroepsprocedures. Voor zover de kosten niet in het planschadebesluit worden vastgesteld, zullen deze op nacalculatiebasis aan de Ontwikkelaar in rekening gebracht worden.

5.3. De Gemeente zal zo spoedig mogelijk na iedere uitkering van een geldbedrag als bedoeld in dit artikel het bedrag schriftelijk aan de Ontwikkelaar meedelen. De Ontwikkelaar is gehouden het bedrag binnen 30 dagen na factuurdatum aan de Gemeente te betalen door storting op IBAN NL65 BNGH 0285 0071 06 ten name van de Gemeente Reusel-De Mierden onder vermelding van planschadekosten **Windpark Agro-Wind**.

ARTIKEL 6 COMMUNICATIE

6.1. Tot het moment dat alle benodigde vergunningen onherroepelijk zijn worden communicatie uitingen over de vergunningverlening naar externen afgestemd tussen de Gemeente en de Ontwikkelaar.

ARTIKEL 7 PLANNING

7.1. Partijen realiseren zich dat de Planning sterk afhankelijk is van eventuele zienswijzen en procedures die moeten worden doorlopen, evenals het verkrijgen van de benodigde subsidie. Als planning worden de volgende termijnen nagestreefd:

Indienen omgevingsvergunningaanvraag: week 10 2019
Publicatie definitieve MER: week 11 2019
Ontwerp verklaring van geen bedenkingen en ontwerp omgevingsvergunning: week 46 2019
Terinzagelegging ontwerp omgevingsvergunning: week 46 2019
Besluit Omgevingsvergunning: week 9 2020
Subsidieaanvraag bij Rijk: 1e kwartaal 2020
Subsidiebeschikking door Rijk: 2e kwartaal 2020
Financial close en contractondertekening: 2de helft 2020
Start bouw civiele werken en windturbines: 1ste helft 2021
Start exploitatie windturbines: eind 2021

ARTIKEL 8 OVERLEG

8.1. De Ontwikkelaar en de Gemeente overleggen op regelmatige basis met elkaar, en stellen elkaar op de hoogte van ontwikkelingen die samenhangen met het project en de Overeenkomst. Elk van de Partijen kan het initiatief tot overleg nemen.

ARTIKEL 9 OVERDRACHT VAN RECHTEN

9.1. Het is de Ontwikkelaar toegestaan de rechten en verplichtingen uit deze Overeenkomst over te dragen aan een andere partij, indien zeker gesteld wordt dat deze partij er voor instaat dat alle rechten en verplichtingen kunnen worden nagekomen en geen afbreuk kan doen aan de positie van de Gemeente. De Gemeente wordt vooraf schriftelijk op de hoogte gesteld bij een eventuele overdracht van rechten.

9.2. De Overeenkomst is niet deelbaar. De rechten en verplichtingen kunnen alleen in zijn geheel bij wijze van contractsoverneming ex artikel 6:159 BW worden overgedragen. De rechten en plichten uit hoofde van deze overeenkomst kunnen wel individueel worden overgedragen indien deze overeenkomst dit bepaalt, zoals bij het kettingbeding bedoeld in artikel 16.

ARTIKEL 10 IN GEBREKE STELLING

10.1. Ingeval één van de partijen in gebreke is in de nakoming van haar verplichtingen uit deze Overeenkomst en ook na verloop van een redelijke termijn, nadat deze door de andere partij in gebreke is gesteld en in gebreke blijft, is de andere partij gerechtigd om deze Overeenkomst voor het niet al uitgevoerde gedeelte eenzijdig en zonder rechterlijke tussenkomst door middel van een aangetekend schrijven aan de wederpartij te ontbinden met inachtneming van een termijn van zes maanden.

10.2. Het in het vorige lid bepaalde laat onverlet het recht van de andere partij om van de tekortschietende partij nakoming van haar verplichtingen uit deze Overeenkomst te vorderen, en het recht van de andere partij op en de gehoudenheid van de tekortschietende partij tot vergoeding van alle ten gevolge van de toerekenbare tekortkoming aan de andere partij opkomende kosten en schade.

ARTIKEL 11 GESCHILLEN

11.1. Alle geschillen die naar aanleiding van of in verband met deze Overeenkomst of van overeenkomsten ter uitvoering van deze Overeenkomst tussen Partijen of hun rechtverkrijgenden mochten ontstaan, van welke aard en omvang die ook mogen zijn, daaronder begrepen die welke slechts door een der Partijen als zodanig worden aangemerkt, zullen worden voorgelegd aan de rechtbank Oost-Brabant tenzij Partijen ter zake van die geschillen arbitrage of mediation overeenkomen.

11.2. Een geschil in de zin van de hiervoor beschreven alinea zal geacht worden tevens aanwezig te zijn in alle gevallen waarin overeenkomsten ter uitvoering van onderhavige overeenkomst, aanleiding geven tot handelingen of besluiten waarvoor nadere wilsovereenstemming tussen Partijen is vereist, en deze niet kan worden verkregen.

11.3. Op deze Overeenkomst is het Nederlandse recht van toepassing.

ARTIKEL 12 ONTBINDING

12.1. Deze Overeenkomst kan na voorafgaande ingebrekestelling onder het stellen van een redelijke termijn van tenminste twee weken, zonder dat rechterlijke tussenkomst is vereist, door één van Partijen tussentijds worden beëindigd:

- ingeval niet uiterlijk op 1 januari 2026 een onherroepelijke Omgevingsvergunning ten behoeve van het Project is verkregen;
- indien de ter zake van de uitvoering van wezenlijke delen van het Project benodigde vergunningen en/of toestemmingen van hogere overheden niet uiterlijk 1 januari 2026 onherroepelijk zijn verkregen;
- indien geen financial close wordt bereikt voor het Project.

12.2. Wanneer zich de situatie voordoet waarin de Overeenkomst krachtens dit artikel kan worden ontbonden, dienen partijen vooraf in overleg te treden om gezamenlijk te beraden of de Overeenkomst zodanig aangepast kan worden zodat ontbinding van de Overeenkomst kan worden voorkomen. Partijen zullen niet op onredelijke gronden medewerking onthouden aan aanpassing van deze overeenkomst.

12.3. Ontbinding als bedoeld in artikel 12.1 van deze Overeenkomst geschiedt per gewone post en aangetekende brief.

12.4. Ingeval van beëindiging of ontbinding van de Overeenkomst op welke grondslag dan ook is de Ontwikkelaar aan de Gemeente binnen een maand verschuldigd: de financiële bijdrage die op grond van artikel 4 van de Overeenkomst opeisbaar is. De Ontwikkelaar heeft bij beëindiging of ontbinding geen recht op terugbetaling van de op dat moment reeds betaalde exploitatiebijdrage en/of (andere) kosten als bedoeld in de artikelen 4 en/of 5 van de Overeenkomst.

ARTIKEL 13 GEVOLGEN VAN ONTBINDING (OF ANDERSOORTIGE BEEINDIGING)

13.1. Indien de Overeenkomst wordt ontbonden op grond van artikel 12, bestaat er voor de Ontwikkelaar geen enkele aanspraak op vergoeding van schade en/of kosten, ontstaan er voor de Gemeente geen verbintenissen tot ongedaanmaking van de reeds door haar ontvangen prestaties en geldt het bepaalde in lid 2 van dit artikel.

13.2. In het geval deze Overeenkomst op welke – wettelijke of contractuele – grond dan ook wordt ontbonden, dan wel op enige andere – wettelijke of contractuele – wijze wordt beëindigd, dan wel sprake is van nietigheid van – enig deel van – deze Overeenkomst:

(i) duren de verplichtingen voor de Ontwikkelaar uit hoofde van artikel 5 voort, en
(ii) ontstaat er geen verplichting voor de Gemeente om de reeds door de Ontwikkelaar aan haar betaalde bedragen uit hoofde van artikel 4 of 5 te restitueren, en
(iii) ontstaat er voor de Ontwikkelaar geen enkele aanspraak op vergoeding van schade en/of kosten jegens de Gemeente in het geval:
   a. de Omgevingsvergunning al wel in procedure is gebracht, maar nog niet is verleend, en de procedure wordt afgebroken, of
   b. de Omgevingsvergunning al wel is verleend, maar nog niet onherroepelijk is geworden, en er – wordt besloten – over te gaan tot intrekking van de Omgevingsvergunning
(iv) blijven eventuele reeds verschuldigde bijdragen verschuldigd indien de door de Gemeente daarmee samenhangende prestatie reeds is verricht of door de Gemeente alsnog verricht moet worden. Voor zover nodig stellen partijen de waarde van deze prestatie als bedoeld in artikel 6:272 BW bij wege van vaststellingsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:900 BW vast op het krachtens hetgeen op grond van deze Overeenkomst is verschuldigd.
(v) Bij ontbinding worden de betalingsverplichtingen als bedoeld in artikel 4.2. opeisbaar.

ARTIKEL 14 EINDE VAN DE OVEREENKOMST

14.1. Deze Overeenkomst wordt aangegaan voor de periode die nodig is voor Realisatie en instandhouding van het Project.

14.2. De Overeenkomst eindigt op het moment dat de exploitatie van het Project eindigt en in ieder geval uiterlijk op het moment dat de looptijd van de omgevingsvergunning voor het Project eindigt.

ARTIKEL 15 VERWIJDEREN VAN DE WINDTURBINES

15.1. De Ontwikkelaar verplicht zich om voor eigen rekening en risico de Windturbines binnen het Exploitatiegebied binnen 12 maanden na afloop van de gebruiksperiode, dan wel zoveel eerder als de betreffende Windturbine(s) permanent buiten bedrijf gesteld wordt (of worden) en de Ontwikkelaar afziet van vervanging, te zullen ontmantelen, afbreken, verwijderen en afvoeren.

15.2. Bij verwijdering van de Windturbine heeft de Exploitant in ieder geval, doch niet uitsluitend, de volgende verplichtingen:
- verwijdering van alle bovengrondse onderdelen;
- verwijdering van verhardingen, fundamenten, verankeringen, kabels en leidingen tot een diepte van 2 meter onder maaiveld, of voor zover de fundering reikt met uitsluiting van heipalen
- opvullen tot oorspronkelijke hoogte van ontstane gaten, sleuven, met soortgelijke grondsoort als bij de bouw is afgegraven.

15.3. Er wordt een reservering opgenomen voor de kosten voor de verwijdering van de windturbines die ten laatste 12 maanden voor de verwijdering 100% wordt volgestort of zoveel eerder als mogelijk.

15.4. De Ontwikkelaar is verplicht alle windturbines van het Windpark op eigen kosten te verwijderen, in het geval de Ontwikkelaar of een verkrijger van een opstalrecht voor windturbines binnen het Exploitatiegebied niet voldoet aan de betalingsverplichting uit hoofde van de artikelen 4 en 5 en ook binnen een periode van twee jaar na ingebrekestelling door de Gemeente niet aan de betreffende betalingsverplichting is voldaan. Indien een verkrijger niet, niet geheel of niet tijdig aan haar betalingsverplichting heeft voldaan, dan zal de Gemeente de Ontwikkelaar hiervan direct schriftelijk op de hoogte stellen.

ARTIKEL 16 KETTINGBEDING

16.1. De Ontwikkelaar is verplicht om deze gehele overeenkomst bij wijze van contractsoverneming ex artikel 6:159 BW over te dragen aan de verkrijger in het geval van een overdracht van alle opstalrechten voor alle windturbines binnen het Exploitatiegebied, aan welke overdracht de Gemeente hierbij haar instemming verleent.

16.2. De Ontwikkelaar is verplicht om het bepaalde in artikel 4 (exploitatiebijdragen, participatie en compensatie) en artikel 5 (tegemoetkoming in planschade) in geval van overdracht van het opstalrecht voor een of meer windturbines binnen het Exploitatiegebied als kettingbeding op te nemen in de (koop)akte en op te leggen aan haar verkrijger en daarbij tevens te bedingen door opname in de (koop)akte dat de verkrijger op zijn beurt verplicht is om deze verplichtingen zelf alsmede de plicht tot het weer doorleggen op te leggen aan diens opvolgend verkrijger. Hierbij geldt dat de in de artikelen 4 en 5 bedoelde betalingsverplichtingen naar evenredigheid van het aantal overgedragen opstalrechten overgaan op de verkrijger.

16.3. Bij het bedingen van het kettingbeding als bedoeld in artikel 16.2., dient de Ontwikkelaar tevens te bedingen dat haar verkrijger bij niet- of niet tijdige nakoming van de verplichting(en) uit hoofde van de artikelen 4 en 5 aan de gemeente Reusel-de Mierden voor iedere overtreding een boete van € 2,2 miljoen (zegge: twee miljoen en tweehonderdduizend euro) verbeurt welke boete direct opeisbaar is na ingebrekestelling en bij uitblijven van de nakoming door de nalatige verkrijger binnen de in de ingebrekestelling vermelde termijn en daarbij tevens te bedingen dat de verkrijger dit boetebeding op zijn beurt verplicht is door te leggen aan diens opvolgend verkrijger.

16.4. Als de Ontwikkelaar de verplichting tot het opleggen van het kettingbeding als bedoeld in lid 16.2, (inclusief het boetebeding als bedoeld in 16.3,) aan haar verkrijger niet nakomt, dan verbeurt de Ontwikkelaar aan de gemeente Reusel-de Mierden voor iedere overtreding een boete van € 2,2 miljoen (zegge: twee miljoen en tweehonderdduizend euro) welke boete direct opeisbaar is na ingebrekestelling én bij uitblijven van nakoming door de nalatige partij binnen de in de ingebrekestelling vermelde termijn.

ARTIKEL 17 EXPLOITATIEPLAN

17.1. De Ontwikkelaar is zich ervan bewust dat onderhavige Overeenkomst een Anterieure overeenkomst betreft en de Gemeente, indien daar wettelijk en/of beleidsmatig aanleiding toe bestaat, een exploitatieplan in procedure kan brengen en vaststellen.

17.2. Indien een exploitatieplan wordt vastgesteld, zal dit geen aanleiding geven tot verrekening, bijbetaling of terugbetaling van de in artikel 4.2. van deze Overeenkomst beschreven exploitatiebijdragen.

ARTIKEL 18 PUBLICATIE EN TERINZAGELEGGING

18.1. Partijen zijn ermee bekend dat burgemeester en wethouders op grond van artikel 6.24 lid 3 Wro verplicht zijn kennis te geven van de onderhavige overeenkomst in een van gemeentewege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad. Daarnaast bepaalt artikel 6.2.12 Bro dat burgemeester en wethouders binnen twee weken na het sluiten van een overeenkomst als bedoeld in artikel 6.24 van de Wro een zakelijke beschrijving van de inhoud van de Overeenkomst ter inzage dienen te leggen.

ARTIKEL 19 BEKENDHEID MET DE INHOUD VAN DEZE OVEREENKOMST

19.1. De Ontwikkelaar verklaart dat hij voorafgaand aan het sluiten van deze Overeenkomst kennis heeft genomen van de bepalingen van deze Overeenkomst en zodanige informatie van de

Gemeente heeft ontvangen, dat de inhoud en gevolgen van het sluiten deze Overeenkomst hem voldoende bekend is.

ARTIKEL 20 SLOTBEPALINGEN

20.1. De considerans maakt onderdeel uit van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 21 BIJLAGEN

De volgende bijlagen maken onlosmakelijk deel uit van deze Overeenkomst of worden dat na gereedkomen daarvan. Zij worden daartoe mede door partijen geparafeerd voor zover dat nog niet is geschied en voor zover de bijlagen bij het aangaan van deze Overeenkomst al gereed zijn.

- Bijlage 1: Exploitatiegebied d.d. 26 februari 2019
- Bijlage 2: Toelichting op de anterieure overeenkomst d.d. 20 augustus 2019
- Bijlage 3: Participatieplan, d.d. 20 augustus 2019
- Bijlage 4: Plankostenscan.
- Bijlage 5: Compensatieplan Windpark Agro-Wind Reusel 2.0 19-029.2 – 2019-09-23

ALDUS OVEREENGEKOMEN EN GETEKEND IN VIERVOUD TE REUSEL OP 28 - 10 - **2019**

de Gemeente **de Ontwikkelaar**

mevrouw J. Eugster
wnd. Burgemeester

Bijlage 1

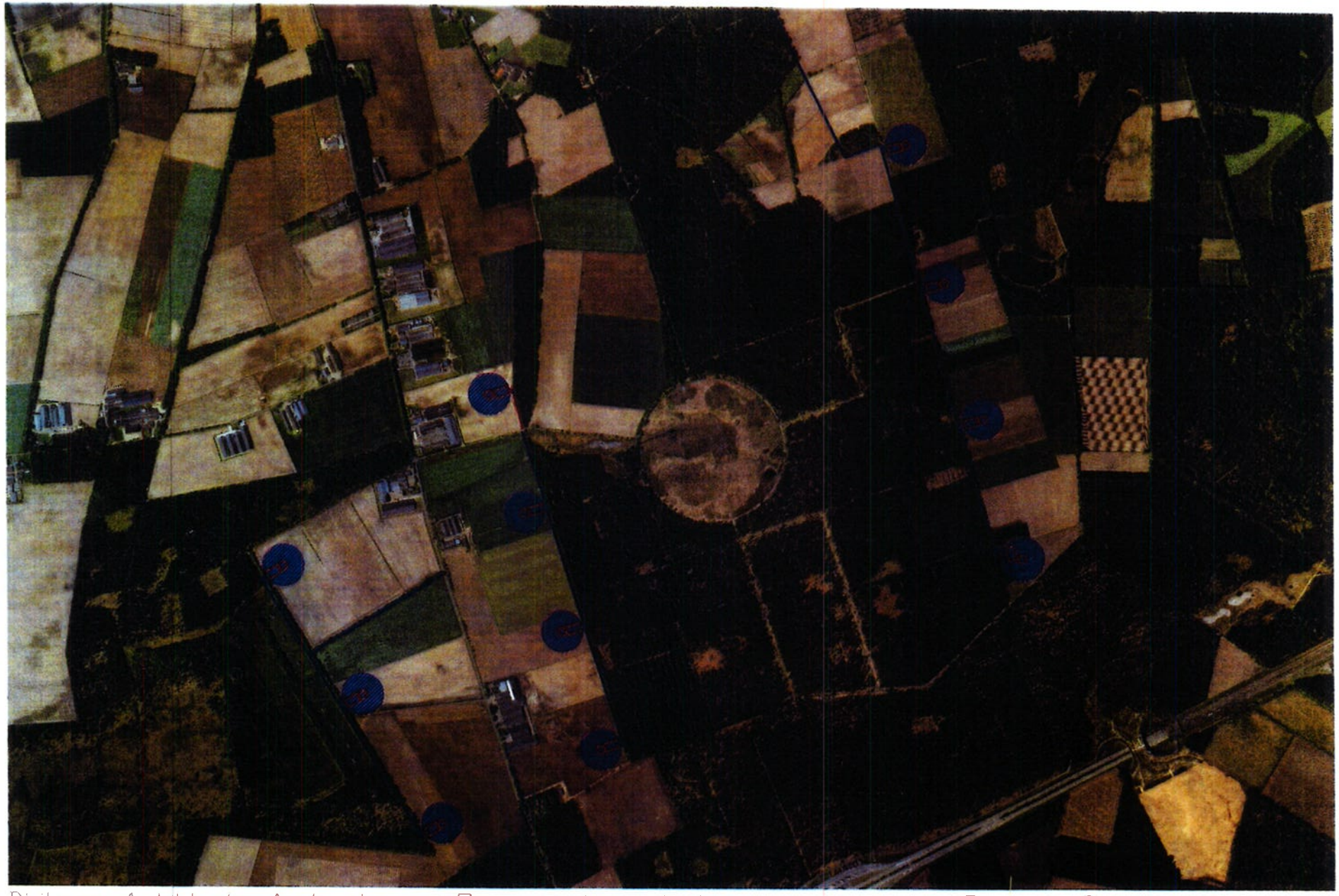

Bijlage 1 bij de Anterieure Overeenkomst tussen gemeent Reusel-De Mierden en Windpark Agro-Wind Reusel B.V.

26-2-2019 Exploitatiegebied :

Bijlage 2

Toelichting Kaders & voorwaarden
Anterieure overeenkomst tussen de gemeente Reusel-De Mierden en Windpark Agro-Wind Reusel B.V.
20 augustus 2019

Inleiding

- De Vereniging High Tech Agro Campus (VHTAC) heeft op 31 juli 2017 aan de gemeente gevraagd om het oprichten van een windpark in het zuiden van Reusel planologisch mogelijk te maken via een aparte omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan.
- In antwoord hierop heeft het college van de gemeente Reusel-De Mierden op 14 maart 2018 kenbaar gemaakt in principe medewerking te verlenen aan het verzoek, als aangetoond is dat het verzoek aan de gestelde kaders en randvoorwaarden voldoet die door de raad op 19 december 2017 aan het college zijn meegegeven en aan de aanvullende kaders en voorwaarden zoals vastgelegd in de brief met het principestandpunt (dd. 14-3-2018 met kenmerk18.01910).
- De afspraken met betrekking tot de procedure, de verschillende kosten die hiervoor verschuldigd zijn en de voorwaarden die gelden voor het realiseren van het windpark zijn vastgelegd in een (anterieure) overeenkomst die door beide partijen zal worden ondertekend.

Bedoeling

- Dit document vormt de toelichting op de uitwerking van de door de raad en het college gestelde kaders en randvoorwaarden zoals vastgelegd in de anterieure overeenkomst.
- Waar niet aan één van de voorwaarden kon worden voldaan zijn partijen hierover in overleg gegaan en is een gemotiveerde alternatieve oplossing overeengekomen.

Gestelde kaders en voorwaarden (brief met principestandpunt gemeente 14-3-2018)

1. Er moet een substantiële landschappelijke investering worden gedaan in de directe omgeving, naast eventuele noodzakelijk landschappelijke compensatie voor NNB gebied. Hiervoor moet onderzocht worden of er (landschappelijke ecologische, recreatieve etc.) meekoppelkansen zijn;
2. Er moet een substantiële investering worden gedaan in de leefbaarheid van de omgeving in zowel Reusel-Zuid als de rest van de gemeente. Dit via een bijdrage in het Leefbaarheidsfonds.
   Er moet een substantiële investering worden gedaan in de energieambitie van de gemeente/Kempen. Dit kan via een bijdrage in het Duurzaamheidsfonds.
   De afdracht aan het leefbaarheids- en duurzaamheidsfonds is gezamenlijk minimaal € 10.000,- per gerealiseerde Megawatt per jaar;
3. Participatie en de door de provincie gevraagde uitwerking van de sociale component wordt vastgelegd met de initiatiefnemers in een overeenkomst. Hier wordt in ieder geval gebruik gemaakt van een vorm van direct, danwel indirect financieel participeren in het project. Ook de eerder genoemde investeringen in leefbaarheid en duurzaamheid zijn hiervan een onderdeel;
4. Er worden beeldkwaliteitseisen gesteld aan de plaatsing van de windmolens en de directe omgeving. Er dient onderzocht te worden wat de landschappelijke impact is vanaf het maaiveld d.m.v. een 3D onderzoek vanaf verschillende relevante waarneempunten (waaronder enkele bepalende woningen in de omgeving), zowel statisch als dynamisch. Door dit onderzoek kunnen een aantal vragen beantwoord worden die van belang zijn voor de landschappelijke impact;
5. Natuurwaarden in het gebied mogen niet onevenredig worden aangetast en hiermee moet worden voldaan aan o.a. Wet Natuurbescherming;
6. De opstelling van molens dient zodanig te zijn dat deze geen belemmering vormen voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen van andere windmolens, zodat ook in de toekomst ruimte is voor optimaal ruimtegebruik;
7. De effecten van de windmolens op de omgeving zijn zo minimaal als mogelijk. Bij voorkeur lager dan de wettelijke kaders;
8. Een uiteindelijk vergund vermogen dient zo maximaal mogelijk (met een zo hoog mogelijke energieopbrengst) te worden benut;
9. De bouwwerken dienen aan het eind van de levensduur, danwel de vergunde periode conform beleid van de provincie te worden gesloopt;
10. Er vindt door alle betrokken partijen en met name de initiatiefnemers een maximale inzet plaats om een zo zorgvuldig mogelijk communicatie traject plaats te laten vinden tijdens de te volgen procedures;
11. Er wordt uitvoerig onderzoek gedaan door middel van de MER naar alle relevante onderdelen;
12. De opgewekte stroom wordt zoveel mogelijk in de Kempen behouden.

Uitwerking kaders en voorwaarden door partijen

Allereerst, de VHTAC, als originele initiatiefnemer voor de ontwikkeling van het windpark in Reusel Zuid, heeft op 20 februari 2019 in haar ALV besloten de verdere ontwikkeling van het windpark over te dragen aan Windpark Agro-Wind Reusel B.V. Inclusief alle daarbij behorende rechten en plichten. De VHTAC blijft actief als vereniging en vaardigt ook een bestuurder af in de stichting die de aandelen van Windpark Agro-Wind Reusel B.V. in haar bezit heeft. In de toelichting hieronder wordt van uitgegaan van deze nieuwe organisatiestructuur.

Ad 1. De inrichting van de natuurcompensatieopgave met meerwaarde voor de Reuselse natuur en haar bewoners is uitgewerkt in een separaat plan van aanpak op hoofdlijnen samen met de Bosgroep en passend binnen de ambities voor het Natuur Netwerk Brabant van de provincie en de gemeenten Reusel-De Mierden en Bladel. Met dit plan wordt zowel invulling gegeven aan zowel de wettelijke natuurcompensatie, in verband met het bouwen in NNB gebied, als aan extra versterking van natuur door een bovenwettelijke invulling in het gebied.
Met provincie is overeenstemming bereikt over de omvang van de aantasting en verstoring van het NNB door de plaatsing van windturbines in en nabij het NNB. Deze wettelijke compensatieomvang aan toe te voegen natuuroppervlak bedraagt 6,41 ha. De intentie van Windpark Agro-Wind is deze compensatie volledig fysiek uit te voeren binnen het gebied zelf. Namelijk rondom "De Strook" dat omgeven wordt door het Natuur Netwerk Brabant.
Naast deze wettelijke compensatie is besloten op enkele punten nog bovenwettelijke compensatie toe te passen. Dit heeft als doel om het gebied een extra impuls te geven. In de visie van Windpark Agro-Wind wordt een deel van de opbrengst van het windpark besteed om het gebied voor flora en fauna uiteindelijk waardevoller te maken dan deze was vóórdat de windturbines er stonden. Daarvoor zal additioneel ten minste 1,6 ha grond op vrijwillige basis worden toegevoegd aan natuur. Gesprekken met grondeigenaren aan de Strook hebben ertoe geleid dat de ambitie om een hogere vrijwillige natuurcompensatie te realiseren kan worden uitgewerkt in namenwerking met de gemeente Reusel-de Mierden, de gemeente Bladel en de provincie. Ook de opstelplaatsen rondom de turbines zodanig worden uitgevoerd dat daar een natuurlijke vegetatie ontstaat die goed is voor bijen, vlinders e.d.
Naast de wettelijke en bovenwettelijke natuurinrichting wordt er ook budget vrijgemaakt in het kader van de Landschapsinvesteringsregeling. Deze kwaliteitsverbetering van het landschap vertegenwoordigt een waarde van maximaal € 253.440,-. Dit is € 5.760/MW, op basis van 44 MW opgesteld vermogen.
Na vergunningverlening zal de gedetailleerde uitwerking van zowel de wettelijke natuurcompensatie als de aanvullende maatregelen in nauwe afstemming met de deelnemers van de Klankbordgroep, de lokale natuurorganisaties en de omwonenden in het gebied worden opgesteld. De wensen zullen worden vertaald naar een 'inrichtings- en uitvoeringsplan' dat gericht is op versterking van natuurwaarden, het verbeteren van het woongenot van direct omwonenden, maar ook de recreatieve infrastructuur. Hierbij kan gedacht worden aan landschapsaanpassingen om de turbines aan het zicht te onttrekken voor omwonenden, een betere toegankelijkheid voor recreanten als voetgangers en fietsers, maar ook ruimte voor natuurversterking voor bijvoorbeeld de gladde slang. Met de gemeente Bladel is afgesproken dat de natuurversterkingsplannen van Reusel waar mogelijk aan zullen sluiten op die van Bladel. Daarom wordt de Bosgroep Zuid proactief betrokken hierbij.

Ad 2. Een omgevings-/gebiedsfonds zal worden ingericht om bij te dragen aan verhoging van de leefbaarheid en verduurzaming van de betrokken buurten en dorpen. Onder leefbaarheid wordt in ieder geval verstaan de fysieke kwaliteit van de woonomgeving, de sociale kwaliteit (voorzieningenniveau), de sociale cohesie en de veiligheid van de omgeving. De projecten die vanuit dit fonds worden ondersteund dienen ook bij te dragen aan de verduurzaming van het gebied; het voorstel moet duurzaam zijn en een maatschappelijk belang dienen, dus het persoonlijk belang van de indiener en overige betrokkenen overstijgen. Projecten dragen bij aan de verbetering van de ecologische kwaliteit, voor zover dit aspect binnen het project een rol speelt. Tenslotte hebben de projecten aantoonbaar draagvlak onder in ieder geval de bewoners van de buurt waarin het project wordt gerealiseerd.
Windpark Agro-Wind zal jaarlijks een substantiële bijdrage leveren aan zowel de direct omwonenden (binnen een straal van 900 meter rondom het windpark) als aan een gecombineerd Leefbaarheids- en Duurzaamheidfonds (het Gebiedsfonds).
De bijdrage aan de direct omwonenden bedraagt € 8.160,- per gerealiseerde Megawatt per jaar. Daarnaast zal jaarlijks per geproduceerde MWh € 0,50 worden gestort in het Gebiedsfonds

voor de overige bewoners. De totale omvang van de uiteindelijke bedragen is afhankelijk van het aantal uiteindelijk vergunde en geplaatste turbines. Ter indicatie: bij realisatie van 11 turbines en een jaarlijkse energieproductie van 180 GWh (=180.000 MWh) zal de bijdrage in het Gebiedsfonds kunnen oplopen tot jaarlijks € 90.000,-. En bij een opgesteld vermogen van 44 MW zal jaarlijks € 359.040,- worden uitgekeerd aan de direct omwonenden als vergoeding voor de ervaren overlast.
In totaal tellen deze bedragen op tot zo'n € 10.000,- per Megawatt per jaar die in de omgeving worden geïnvesteerd. Daarnaast ontvangen de grondeigenaren die hun grond ter beschikking stellen voor de plaatsing van een turbine een compensatievergoeding hiervoor. Deze bedraagt € 3.840, per MW.
Ten behoeve van het Gebiedsfonds wordt overigens een apart fondsbestuur ingesteld. De Gemeente stelt in samenspraak met de Klankbordgroep en/of overige betrokken stakeholders zoals de Dorpsraad de doelstellingen en de bevoegdheden van dit bestuur vast. Dit wordt nog nader uitgewerkt.
N.B. Uitkeringen vanuit het Gebiedsfonds zijn niet bedoeld voor leden van de VHTAC.

Ad 3. De mogelijkheid om direct te participeren is opgenomen in het participatieplan van het windpark. De intentie is dat 100% van het eigen vermogen lokaal wordt ingebracht: 75% vanuit de directe omgeving (initiatiefnemers) en 25% vanuit de gemeente Reusel-De Mierden, bijvoorbeeld in de vorm van een obligatielening, waarbij inwoners en bedrijven uit de omliggende buurten voorrang krijgen bij de toekenning.
Door Windpark Agro-Wind is hiertoe een uitgebreid Participatieplan opgesteld. In dit plan worden twee vormen van participatie beschreven:

- Procesparticipatie - Informatie, communicatie en consultatie;
- Projectparticipatie - Welke is onderverdeeld naar:
- Sociale participatie (maatschappelijke meerwaarde). Hiermee wordt bedoeld dat de gehele gemeenschap van Reusel moet kunnen meeprofiteren van de ontwikkeling van het windpark;
- Financiële participatie.

Met dit plan beoogt Windpark Agro-Wind een actieve bijdrage te leveren aan:

- De sociale cohesie en leefbaarheid in de directe omgeving;
- Het stimuleren van de lokale economie;
- Bewustwording van de transitie naar duurzame energie;
- Het vitaliseren van de betrokkenheid bij maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente.

Het participatieplan is gedeeld met de omgeving en uitgebreid besproken binnen de klankbordgroep.

Ad 4. Door Windpark Agro-Wind is een uitgebreide visuele 3D-animatie uitgevoerd waarmee een waarheidsgetrouw beeld wordt verkregen van het windpark vanuit diverse waarneempunten.

Ad 5. In het Milieueffectenrapport (MER) wordt aangetoond dat voldaan wordt aan alle vereisten m.b.t. de impact op natuurwaarden.

Ad 6. De opstelling van de turbines is zodanig gekozen dat optimaal gebruik gemaakt wordt de beschikbare ruimte.

Ad 7. Zoals uit het MER blijkt vallen de effecten op de omgeving binnen de wettelijke eisen. Tevens zullen effecten van slagschaduw volledig worden gemitigeerd en voor geluid wordt direct omwonenden de gelegenheid geboden om in uitzonderlijke gevallen de overlast gevende turbine(s) stil te zetten.

Ad 8. De gekozen voorkeursvariant levert van alle mogelijkheden een zo hoog mogelijke energieopbrengst.

Ad 9. Conform het beleid van de provincie gaat Windpark Agro-Wind ervan uit dat uiterlijk na een periode van 25 jaar het beoogde park zal worden gesloopt.

Ad 10. Op het gebied van communicatie zijn diverse activiteiten opgepakt. Naast publieke bijeenkomsten is sinds het voorjaar van 2018 een klankbordgroep actief met relevante betrokkenen uit de omgeving welke gemiddeld elke 6 weken bij elkaar komt. Een website is gebouwd die de ruggengraat van de informatievoorziening vormt. En door middel van inloopbijeenkomsten zijn en worden omwonenden in staat gesteld om kennis te nemen van de plannen en worden zij uitgenodigd hun mening of wensen kenbaar maken.
Daarnaast vergadert de VHTAC, waarin alle direct omwonenden en betrokken grondeigenaren zijn verenigd, ook op regelmatige basis over het windinitiatief.

Ad 11. Een uitgebreid MER is opgesteld en begin maart 2019 gepubliceerd.

Ad 12. De 'fysieke' stroom zal worden ingevoed bij het TenneT-onderstation in Hapert, maar voor de verkoop en levering van de door het windpark opgewekte stroom zal een apart contract worden opgesteld. Daarbij zal levering aan de lokale omgeving nadrukkelijk worden meegenomen. Dit wordt nog nader uitgewerkt.

Bijlage 3

Participatieplan Windpark Agro-Wind Reusel

v0.8 – 20 augustus 2019

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 2
2. Introductie 4
3. Draagvlak: Proces- en projectparticipatie 5
   2.1. Procesparticipatie 6
   2.2. Projectparticipatie - Sociale participatie 9
   2.3. Projectparticipatie - Financiële participatie 10
4. Geografische afbakening 11
4. Procesparticipatie 13
5. Projectparticipatie - Sociale participatie 16
   5.1. Gebiedsfonds 16
   5.2. Verduurzaming (CO2-reductie) omliggende bedrijven & woningen 17
   5.3. Educatie duurzame energie 18
   5.4. Landschapsversterking 19
6. Projectparticipatie - Financiële participatie 20
   6.1. Obligatielening 21
   6.2. Energiecoöperatie 21

BIJLAGE 1: Bijeenkomsten en communicatie schema's 22
BIJLAGE 2: 2.700 meter contouren 25
BIJLAGE 3: Omliggende wijken voor participatie 26

1. Samenvatting

Een Participatieplan is door WP Agro-Wind B.V. opgesteld om de invulling te geven aan de maatschappelijke meerwaarde die het windinitiatief heeft voor de bewoners en bedrijven van de gemeente Reusel-De Mierden. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste elementen daaruit.

1. Een omgevings-/gebiedsfonds zal worden ingericht om bij te dragen aan verhoging van zowel de leefbaarheid als de verduurzaming van de betrokken buurten. Onder leefbaarheid wordt in ieder geval verstaan de fysieke kwaliteit van de woonomgeving, de sociale kwaliteit (voorzieningenniveau), de sociale cohesie en de veiligheid van de omgeving. De projecten die vanuit dit fonds worden ondersteund dienen ook bij te dragen aan de verduurzaming van het gebied; het voorstel moet duurzaam zijn en een maatschappelijk belang dienen, dus het persoonlijk belang van de indiener en overige betrokkenen overstijgen. Projecten dragen bij aan de verbetering van de ecologische kwaliteit, voor zover dit aspect binnen het project een rol speelt. Tenslotte hebben de projecten aantoonbaar draagvlak onder in ieder geval de bewoners van de buurt waarin het project wordt gerealiseerd.
   Windpark Agro-Wind zal jaarlijks een substantiële financiële bijdrage leveren aan zowel de direct omwonenden (binnen een straal van 900 meter rondom het windpark) als aan een gecombineerd Leefbaarheids- en Duurzaamheidfonds (het Gebiedsfonds) voor overige bewoners. De gezamenlijke bijdrage aan de direct omwonenden bedraagt € 8.160,- per gerealiseerde Megawatt per jaar. Daarnaast zal jaarlijks per geproduceerde MWh € 0,50 worden gestort in het Gebiedsfonds voor de overige bewoners. De totale omvang van de uiteindelijke bedragen is afhankelijk van het aantal uiteindelijk vergunde en geplaatste turbines.
   Ter indicatie: bij realisatie van 11 turbines en een jaarlijkse energieproductie van 180 GWh (=180.000 MWh) zal de bijdrage in het Gebiedsfonds kunnen oplopen tot jaarlijks €90.000,-. In totaal tellen deze bedragen op tot zo'n €10.000,- per Megawatt per jaar die in de omgeving worden geïnvesteerd. Over de gehele looptijd van 20 jaar gaat dus om een substantieel bedrag die rechtstreeks terugvloeien in de Reuselse gemeenschap.
2. Omwonenden krijgen de mogelijkheid om direct te participeren. De intentie is dat 100% van het eigen vermogen lokaal wordt ingebracht: 75% vanuit de directe omgeving (initiatiefnemers binnen 900 meter) en 25% vanuit de overige bewoners uit gemeente Reusel-De Mierden, in de vorm van een obligatielening of vergelijkbaar, waarbij inwoners en bedrijven uit de omliggende buurten voorrang krijgen bij de toekenning. Daartoe zullen drie categorieën worden opengesteld.

Voor bewoners in een straal van 900 - 2.700 meter, de woonkern Reusel-Zuid en overige bewoners in de gemeente. Naar verwachting zal het benodigde eigen vermogen ca. €10 miljoen bedragen. Over de verdeling en invulling in detail zal nog nader overlegd worden, maar dit zijn de uitgangspunten.

3. Bewoners en omliggende (agrarische) bedrijven van het windpark hebben te kennen gegeven geïnteresseerd te zijn in een gezamenlijke inkoop van de opgewekte duurzame elektriciteit van het windpark. Deze kan oplopen tot jaarlijks 180 GWh, gelijk aan het jaarlijkse elektriciteitsverbruik van zo'n 50.000 particuliere huishoudens. WP Agro-Wind zal zo'n initiatief voor een dergelijke inkoopcombinatie voor deze energie inkoop faciliteren.
4. In aansluiting hierop zal lokale ondernemers proactief de kans worden geboden om in de realisatie- en exploitatiefase werken uit te voeren ten behoeve van het windpark. Met name in de civiele uitvoering en op het gebied van de landschapsinrichting.
5. Educatie duurzame energie. Aan studenten wordt de mogelijkheid geboden tijdens de bouwfase stage te lopen. Daarnaast zal jaarlijks een open dag worden georganiseerd en zullen de windturbines worden voorzien van een webbased monitoringsysteem (een web-app) waardoor windenergie laagdrempelig en op een innovatieve manier worden gepresenteerd.
6. Landschaps- en natuurversterking. In nauwe afstemming met de lokale natuurorganisaties, andere belanghebbenden en de omwonenden in het gebied zal een landschaps- en natuurplan worden opgesteld voor versterking van de natuur in het gebied. De wensen zullen worden vertaald naar een 'inrichtings- en uitvoeringsplan' dat gericht is op versterking van natuurwaarden, het verbeteren van het woongenot van direct omwonenden, maar ook de recreatieve infrastructuur. Hierbij kan gedacht worden aan landschapsaanpassingen om de turbines aan het zicht te onttrekken voor omwonenden, een betere toegankelijkheid voor recreanten als voetgangers en fietsers en mensen met een beperking, maar ook ruimte voor natuurversterking voor bijvoorbeeld de gladde slang. Met de gemeente Bladel is afgesproken dat de natuurversterkingsplannen van Reusel waar mogelijk aan zullen sluiten op die van Bladel. Hierbij zal de Bosgroep Zuid proactief betrokken worden.

Op hoofdlijnen zijn de plannen uitgewerkt of zijn deze in het laatste stadium van uitwerking. De detaillering hiervan zal verder gestalte krijgen als de gemeenteraad akkoord is om een ontwerpvergunning af te geven.

2. Introductie

"Draagvlak" en "participatie" worden tegenwoordig in één adem genoemd als gesproken wordt over windenergieprojecten.
Participatie is actieve betrokkenheid bij het project, van burgers, van bedrijven en van instellingen uit de regio met als doel het draagvlak voor het project te vergroten, de overlast te beperken en de lusten & lasten voor alle betrokkenen zo eerlijk mogelijk te verdelen. Voorwaarde is het proces naar acceptatie en participatie goed te organiseren. Participatie helpt om de waarde van een windpark voor alle betrokkenen te vergroten.

De Vereniging High Tech Agro Campus (VHTAC), is een vereniging van lokale (agrarische) ondernemers en particulieren die het initiatief hebben genomen om hun omgeving te innoveren. Zij willen hedendaagse maatschappelijke uitdagingen aanpakken en een toekomstbestendig gebied worden. Hierbij is aandacht voor een goede samenhang tussen mensen, bedrijven, natuur en overheid. Het gebied moet een innovatieve agrarische Proeftuin voor de regio worden. De eerste stap daarin is om CO2 neutraal te worden door de realisatie van een windpark onder de naam Windpark Agro-Wind Reusel.

Een dergelijk project realiseer je niet zonder draagvlak. Vanaf eind 2015 is twee jaar lang geïnvesteerd in het draagvlak van de direct omwonenden (tot en met een afstand van 900m van de beoogde windturbines). In 2017 is het proces met de gemeente en overige omwonenden opgestart op basis waarvan het gemeentebestuur in maart 2018 haar medewerking heeft toegezegd aan een planologische inpassing. Vanaf dat moment is de VHTAC ook in gesprek met de kring buiten de direct omwonenden. Over "hoe je kunt meedoen". Dit plan geeft hier invulling aan.
In maart 2019 is Windpark Agro-Wind Reusel B.V. opgericht vanuit de VHTAC om de ontwikkeling van het project verder vorm te geven.

Participatie kan naast draakvlak voor het initiatief zelf nog veel meer te weeg brengen. WP Agro-Wind wil dan ook waar mogelijk een actieve bijdrage leveren aan:

- sociale cohesie en leefbaarheid in de directe omgeving;
- het stimuleren van de lokale economie;
- bewustwording van de transitie naar duurzame energie;
- het vitaliseren van de betrokkenheid bij maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente.

3. Draagvlak: Proces- en projectparticipatie

Draagvlak ontstaat bij betrokkenen die ervaren dat hun (actieve) betrokkenheid wat oplevert. Voor de een zal dat zijn het bijdragen aan een sociale en of duurzame wereld, voor een ander zal dit een financieel rendement of een vergoeding zijn en voor een derde zal dit een bijdrage aan de leefomgeving zijn waarbij aan zijn of haar wensen zoveel mogelijk tegemoet gekomen wordt. De kern zit in het creëren van een zo groot mogelijk draagvlak door het betrekken van en dialoog aangaan met alle belanghebbenden.
Kortom, aan participatie zit een sociale en een financiële component. De sociale component richt zich op het actief betrekken van betrokkenen bij het proces om te komen tot de realisatie van het windpark waarbij informatie en communicatie belangrijke pijlers zijn, de procesparticipatie. De financiële component biedt kansen voor omliggende bedrijven en omwonenden door een financiële deelname in het project, de projectparticipatie.

De Nederlandse Wind Energie Associatie (NWEA) heeft in september 2014 tezamen met de Natuur en Milieufederaties, Stichting Natuur & Milieu, Greenpeace, Milieudefensie en ODE Decentraal een 'Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land' opgesteld (met een herziene versie in december 2016). Deze Gedragscode regelt hoe de windsector de omgeving betrekt bij windprojecten.

Door middel van het onderliggende participatieplan conformeert Windpark Agro-Wind Reusel zich aan deze Gedragscode. Dat betekent dat WP Agro-Wind zich verantwoordelijk voelt voor een actieve interactie met de omgeving om te komen tot een werkbare participatie. WP Agro-Wind staat voor een open en directe vorm van participatie, waarin binnen van te voren afgebakende grenzen, alle doelgroepen regelmatig geïnformeerd en geconsulteerd worden. Parallel daaraan zal WP Agro-Wind de omgeving niet alleen confronteren met de lasten maar ook actief betrekken om te komen tot een eerlijke verdeling van de lusten.

Het onderhavige plan beschrijft de verschillende mogelijkheden die worden geboden aan de relevante omgeving van het beoogde windpark: bewoners, bedrijven en overige belanghebbenden.
Het doel van dit plan is om alle betrokkenen op een structurele wijze bij de ontwikkeling en realisatie van het windpark te betrekken.

Het uiteindelijke doel is het creëren van draagvlak voor windenergie, het windpark Agro-Wind Reusel in het bijzonder. Daar waar dat niet mogelijk is streeft WP Agro-Wind naar wederzijds begrip en respect.

We onderscheiden in dit plan twee vormen van participatie:

1. Procesparticipatie - Informatie, communicatie en consultatie;
2. Projectparticipatie - Welke is onderverdeeld naar:
   i. Sociale participatie (maatschappelijke meerwaarde). Hiermee wordt bedoeld dat de gehele gemeenschap van Reusel moet kunnen meeprofiteren van de ontwikkeling van het windpark;
   ii. Financiële participatie.

2.1. Procesparticipatie

Procesparticipatie beschrijft op welke wijze belanghebbenden en andere mogelijk geïnteresseerden worden geïnformeerd en hoe ruimte wordt geboden voor discussie, consultatie en advies. De wijze waarop dit wordt vormgegeven verschilt per fase van het project. In de ontwikkeling van het windpark Agro-Wind kunnen vijf fases worden onderscheiden. Hieronder worden deze vijf fasen kort beschreven in relatie tot de procesparticipatie. In bijlage 1 wordt een verdere uitwerking gegeven van de communicatiemomenten en communicatiedoelen.
Het project bevindt zich op dit moment (augustus 2019) in de afsluiting van fase 3, de Vergunningfase.

Fase 1 Beleidsvormingsfase
Het Rijk, de provincie en de gemeente formuleren beleid ten aanzien van duurzame energie en wijzen mogelijke gebieden aan. Overheden hebben hierin hun eigen rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van het informeren van en het communiceren met de omgeving.
In deze fase inventariseert de initiatiefnemer, in ons geval de VHTAC, welke stakeholders er zijn en legt de eerste contacten. Formuleert de ambitie, bespreekt met de betrokken ambtenaren de mogelijkheden van de locatie, onderzoekt de haalbaarheid en werkt een projectplan uit op basis van mogelijke grondposities. Ook wordt dan de noodzakelijke route besproken om tot (partiele) aanpassing of ontheffing van het bestemmingsplan te komen.
Omwonenden tot een afstand van 900 meter van het beoogde park worden in deze fase benaderd om afspraken te maken over deelname in de ontwikkeling, inbreng van kennis en kunde, en mogelijk een vergoeding. En met potentiële grondeigenaren

worden gesprekken gevoerd en uitgangspunten vastgesteld voor verdere ontwikkeling.
Het bevoegd gezag (de gemeente Reusel-De Mierden in het geval van het Windpark Agro-Wind Reusel) zegt in deze fase planologische medewerking toe. Dit laatste is cruciaal en feitelijk de afsluiting van deze fase. De Raad heeft hierin het laatste woord.
De beleidsvormingsfase van het windinitiatief van de VHTAC is gestart eind 2015. In juli 2017 is bij de gemeente planologische medewerking aangevraagd en in december 2017 heeft de gemeenteraad zich daarover positief uitgesproken. Het college heeft daarop in februari 2018 het principestandpunt ingenomen om medewerking te verlenen onder voorwaarden. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in een brief van maart 2018. Daarmee is de discussie "of een windpark wenselijk is" afgesloten.
De beleidsvormingsfase is daarmee afgerond en de volgende fase, de ontwikkelfase, wordt daarna gestart.

Fase 2 Ontwikkelfase

In deze fase word het noodzakelijke planologisch traject doorlopen, waaronder een m.e.r.-procedure (milieu effect rapportage). Deze fase eindigt met een definitieve lay-out en plan van aanpak voor de realisatie van het windpark.
Naast het opstarten van onderzoeken om te komen tot een optimale invulling, worden gesprekken met de gemeente gestart over de uitwerking van de gestelde kaders en randvoorwaarden. Projectbijeenkomsten worden georganiseerd met belanghebbenden waarbij de omgeving in staat wordt gesteld mee te denken over de toekomstige invulling en layout van het windpark en een klankbordgroep met relevante betrokkenen uit de omgeving wordt samengesteld.
Naast intensief contact met geïnteresseerden en andere stakeholders worden intentieverklaringen/overeenkomsten met potentiële grondeigenaren afgesloten. Een website wordt gebouwd die de ruggengraat van de informatievoorziening gaat vormen. En door middel van een of meerdere inloopavonden worden omwonenden in staat kennis te nemen van de concept plannen en worden zij uitgenodigd hun mening of wensen kenbaar maken.
In februari 2018 is de de ontwikkelfase van het Windpark Agro-Wind Reusel formeel gestart met het aanbieden van de NRD (Nota Reikwijdte en Detailniveau), die als doel heeft om betrokkenen en overige belanghebbenden te informeren over en betrekken bij de inhoud en diepgang van het nog op te stellen Milieueffectrapport (MER).
Daarnaast zijn in mei 2018 gesprekken met de gemeente gestart om te komen tot uitwerking van de kaders en randvoorwaarden en vastlegging in een zogenaamde

"anterieure overeenkomst". Deze zal naar verwachting eind september 2019 kunnen worden getekend.
De concept MER is eind december 2018 opgeleverd en de definitieve MER eind februari 2019. Op basis daarvan is een vergunningaanvraag ingediend in maart 2019.

Fase 3 Vergunningsfase

Ten behoeve van de benodigde vergunningen worden diverse onderzoeken uitgevoerd, worden de voorbereidingen voor het aanvragen van de omgevingsvergunning getroffen, wordt de formele vergunningsprocedure opgestart en een anterieure overeenkomst met de gemeente afgesloten. Deze fase eindigt in principe wanneer de vergunningen zijn verleend. Deze fase zal, afhankelijk van de duur van de onderzoeken, ca. één tot anderhalf jaar duren. Belangrijkste communicatiedoel is om geïnteresseerden en stakeholders (transparant) te informeren over de voortgang en uitkomsten van de diverse onderzoeken. Deze fase loopt voor een belangrijk deel parallel met de ontwikkelfase.
De vergunningsfase is feitelijk gestart in het voorjaar van 2018. Naast de indiening van de NRD is de gemeente toen gevraagd om de coördinatieregeling voor de besluitvorming met betrekking tot alle noodzakelijke vergunningen van toepassing te verklaren voor dit windproject. Met het van toepassing verklaren van de coördinatieregeling worden alle procedures met betrekking tot het bestemmingsplan, de ruimtelijke onderbouwing, de vergunningen en het MER gezamenlijk en parallel doorlopen. De formele indiening van de vergunning was in maart 2019 en een definitieve vergunning wordt in februari 2020 verwacht. Deze vergunning is noodzakelijk om een subsidieaanvraag bij het Rijk te kunnen indienen (SDE+) en daarmee kan de vergunningsfase worden afgesloten.
Na indiening zijn in de periode van maart 2019 tot februari 2020 nog diverse momenten ingebouwd om zienswijzen te ontvangen vanuit belanghebbenden en te verwerken in de definitieve.

Fase 4 Contractering- en Bouwfase

Deze fase begint als een ontwerpbeschikking (vergunning) wordt afgegeven en eindigt met start van de bouwwerkzaamheden. In deze fase zal ook de SDE^{+}-subsidie worden aangevraagd. Dit is ook de fase waarin een beroep tegen de verleende vergunning kan worden ingesteld. In deze fase is het doel om de geïnteresseerden en betrokkenen te blijven informeren over de voortgang van het project, geplande werkzaamheden en mogelijke overlast en tegelijkertijd een open dialoog te blijven voeren met de omgeving.
In deze fase worden ook de contracten voor de levering & bouw van de turbines, de

netaansluiting, de afname van de stroom en de financiering opgesteld en krijgen ook de verschillende onderwerpen op het gebied van Sociale en Financiële participatie (zie hierna) definitief vorm. Lokale bedrijven zullen worden uitgenodigd (marktconform) deel te nemen aan de aanleg en bouw van het windpark. Tijdens bijzondere (bouw)activiteiten zullen geïnteresseerden worden uitgenodigd op de (bouw)site. Deze fase duurt gemiddeld anderhalf jaar tot drie jaar, sterk afhankelijk van eventuele zienswijzen, beroep- en bezwaarprocedures. De planning is om in maart 2020 een SDE+ subsidie aanvraag in te dienen en daarmee zouden de bouwactiviteiten op locatie kunnen worden gestart in 2021.

Fase 5 Exploitatiefase

De planning is om in 2022 het windpark bedrijfsklaar op te leveren, waarna de exploitatie kan starten. Op dat moment is het windpark operationeel, zijn alle investeringen gedaan, obligaties e.d. uitgegeven en zullen ook alle afspraken m.b.t. de sociale en financiële participatie zijn geëffectueerd. Deze fase eindigt pas nadat het windpark weer is afgebroken hetgeen na 16 tot maximaal 25 jaar plaatsvindt. Centraal in deze fase staat naleving van de vergunningsvoorwaarden en invulling geven aan de afspraken uit het participatieplan. De bewoners moeten met hun vragen en eventueel klachten terecht blijven kunnen. Verder geschiedt de communicatie tussen het windpark en omgeving voornamelijk via de website en bijvoorbeeld tijdens een jaarlijkse open dag.
De provincie vindt het belangrijk dat windturbines na afloop van de exploitatie periode worden gesaneerd, een omgevingsvergunning wordt dan ook verleend voor een periode van maximaal 25 jaar.

2.2. Projectparticipatie - Sociale participatie

In het onderdeel Sociale participatie wordt aangegeven hoe het windpark een bijdrage kan leveren aan de omgeving, ook wel genoemd de maatschappelijke bijdrage. Hierbij valt te denken aan: educatie jongeren, informatieplekken, stimuleren lokale duurzame energie projecten, etc.

Daarnaast wil de gemeente ook graag dat inwoners profiteren van de verdere verduurzaming van de lokale energievoorziening, waarbij een deel van het rendement van de windmolens ten goede komt aan alle inwoners uit de omgeving, of ze nu wel of niet financieel participeren en of ze nu wel of niet elektriciteit van de windmolens afnemen, én dat een er een mogelijkheid is om een bijdrage te kunnen leveren aan een verduurzaming van organisaties binnen de gemeente waarbij gedacht kan

worden aan zaken als zonnepanelen en/of led-verlichting voor (sport)verenigingen e.d.

WP Agro-Wind heeft besloten om 1 omgevings-/gebiedsfonds in te richten, voor zowel verbeteringen op het gebied van leefbaarheid in de omgeving als voor verduurzamingsprojecten in de gemeente.
Zie hoofdstuk 5 voor een verdere uitwerking.

2.3. Projectparticipatie - Financiële participatie

In lijn met de Gedragscode en het Manifest van de Nederlandse Wind Energie Associatie (NWEA) van 6 juli 2017 wil WP Agro-Wind het project niet alleen samen met de omgeving ontwikkelen maar ook de financiële voordelen daarvan delen. Dit sluit ook aan bij de wens van de gemeente om inwoners te kunnen laten participeren in de financiering van de windturbines zodat zij in de jaren die volgen kunnen profiteren van het te behalen rendement ervan.

De VHTAC wil 100% van het benodigde eigen vermogen aantrekken vanuit de omgeving. Daaronder vallen uiteraard de leden van de vereniging zelf, maar de vereniging wil de investeringen in het eigen vermogen ook openstellen voor participatie door de omgeving, door burgers en bedrijven uit de gemeente Reusel-De Mierden en directe omgeving.

Om mogelijk geïnteresseerden financieel bij het project te betrekken wordt daarbij gedacht aan onder andere de uitgifte van obligaties.

Zie hoofdstuk 6 voor een verdere uitwerking.

4. Geografische afbakening

Een arbitrair maar belangrijk element binnen participatie is de geografische afbakening van de werkingssfeer. Als handreiking voor deze begrenzing van de werkingssfeer zijn cirkels met een straal van driemaal 900 m (= 2700 m) rondom de beoogde locaties van de windturbines aangehouden. Deze maatvoering sluit aan bij de omgeving van Reusel-Zuid. In bijlage 2 zijn de kaartjes met de 900 en 2700 meter cirkels en een eerste indicatie van de Geografische kernen.

Strikte toepassing van deze cirkels levert naar onze mening oneigenlijke en moeilijk uit te leggen grenzen op in de context van dit participatieplan. Er is daarom gekozen voor een aantal geografische wijken/buurten. Waarbij geldt dat bewoners en bedrijven binnen deze wijken/buurten een andere positie bekleden dan bewoners daarbuiten.
Bij de bepaling van deze wijken en buurten hebben we de 2700 meter cirkel als vertrekpunt genomen. We hebben de volgende geografische wijken/buurten gedefinieerd (zie ook bijlage 3):

1. Postelsedijk, Peel, Langedijk en Burgemeester Willekenslaan
2. Schepersweijer en Laarakkerdijk
3. Hamelendijk en de Strook
4. Woonkern Reusel-Zuid

De exacte begrenzing zal in een later stadium van het project plaatsvinden in nauw overleg met de betrokkenen, waarvoor onder andere de Klankbordgroep in het leven is geroepen. Bij de bepaling, rol en behandeling van de geografische wijken en buurten binnen het participatieplan is niet alleen gekeken naar de afstand tot het windpark, maar is ook de mogelijke (beleefde) impact van het windpark meegenomen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan: transportbewegingen door de wijk, visuele impact, geluid, etc.
Voorgaande betekent derhalve dat we element 'participatie' niet beperken tot de omliggende wijken en buurten. De genoemde wijken en buurten bekleden echter een andere positie en hebben een meer prominente rol in de procesparticipatie en projectparticipatie.
Zo hebben de Dorpsraad, bewonersgroepen, bedrijven en andere stakeholders uit de genoemde buurten zitting genomen in de Klankbordgroep. Daarnaast zullen bij de toekenning van een mogelijke financiële inleg inwoners uit deze buurten voorrang en extra voordeel krijgen.

Bedrijven of bewoners die binnen de directe invloedssfeer liggen, in principe binnen een cirkel met een straal van 900 m, worden sowieso direct in de ontwikkeling betrokken. Zij zijn in principe allen lid van de vereniging High Tech Agro Campus. Met deze leden zijn maatwerkafspraken gemaakt over deelname in de ontwikkeling en (financiële) vergoeding uit de exploitatie.
Een speciale positie binnen deze groep vormen de grondeigenaren welke gronden ter beschikking stellen voor plaatsing van een turbine.

4. Procesparticipatie

Bij procesparticipatie draait het in belangrijke mate om communicatie. WP Agro-Wind streeft er naar de communicatie met de omgeving en andere stakeholders transparant en open te voeren waarbij (in communicatietermen) niet alleen wordt gezonden maar ook wordt ontvangen. Met andere woorden, wordt geluisterd.
WP Agro-Wind wil graag weten welke vragen leven en wat de zorgen en beleving is die omwonenden en bedrijven hebben ten aanzien van windenergie in het algemeen en het beoogde windpark in het bijzonder. We kunnen niet ieder bezwaar wegnemen maar streven wel naar wederzijds begrip en daar waar we wel iets kunnen betekenen door bijvoorbeeld aanpassingen in het ontwerp zullen we dit serieus meenemen waar mogelijk.
Verder wil WP Agro-Wind nadrukkelijk samenwerken met groeperingen als de Brabantse Milieufederatie (BMF). Om een breder draagvlak te creëren, maar vooral ook om tot een goede onafhankelijke maatschappelijke toetsing van het initiatief te komen en voor een adequate voorlichting van de omgeving.
Daarnaast zal worden opgetrokken met andere windenergie initiatiefnemers in de naaste omgeving. Om gezamenlijk zo effectief mogelijk het traject met zowel de gemeentelijke als provinciale politiek, bestuurders en ambtelijk apparaat te doorlopen.

Hoe gaan we de communicatie vorm geven? Daartoe is door de vereniging een communicatieplan opgesteld dat te vinden is op de website van de VHTAC: http://www.hightechagrocampus.nl/high-tech-agro-campus-in-het-nieuws/communicatieplan/

De communicatie met de omgeving bestaat in belangrijke mate uit informeren van en het aangaan van de dialoog met de omgeving:

1. Informeren: door belanghebbenden actief voor te lichten wordt openheid getoond over de voorbereiding van de bouw en het gebruik van de nieuwe windturbines. Hiermee zijn en worden belanghebbenden voorbereid op veranderingen in hun omgeving. Deze informatie wordt in belangrijke mate verspreid de website van de VHTAC (www.hightechagrocampus.nl) en daarnaast via nieuwsbrieven en bijeenkomsten.
2. In gesprek: waar nodig gaan de initiatiefnemers in gesprek met bewoners en met de onderscheiden doelgroepen. Dialoog kan ontstaan op initiatief van zowel initiatiefnemers als belanghebbenden.

Klankbordgroep

Een bijzonder onderdeel in de communicatie wordt gevormd door de Klankbordgroep welke door de VHTAC in het leven is geroepen.
Deze Klankbordgroep is bedoeld ter versterking van de dialoog met de omgeving en fungeert veelal als eerste aanspreekpunt voor het projectteam om onderwerpen die relevant zijn voor de omgeving te bespreken.
Doel van de klankbordgroep is om naast het delen van informatie met bewoners van RDM en overige betrokkenen de ontwikkeling in het proces te bespreken, feedback te ontvangen en daar waar het mogelijk is rekening te houden met de wensen van niet-leden van de VHTAC en de omgeving.
De klankbordgroep wordt regelmatig geconsulteerd en gevraagd om advies en feedback te geven op de plannen en actief mee te denken. De klankbordgroep heeft geen formele status, maar hun mening telt wel en wordt serieus meegewogen in de te nemen stappen in het vergunningen traject en ook straks bij de realisatie.
Ook de gemeente heeft een rol in de klankbordgroep. Zij ziet toe op het zorgvuldig doorlopen van de procedure. De gemeente gaat de noodzakelijke onderzoeken beoordelen en op grond daarvan besluiten of zij de omgevingsvergunning kan verlenen. De gemeente wil met alle partijen rekening houden om een weloverwogen besluit te kunnen nemen. Daarom juicht zij een klankbordgroep (KBG) toe.

De Klankbordgroep kan uiteraard ook ongevraagd en op ad hoc basis advies uitbrengen. Vertegenwoordigers van organisaties, bewonersverenigingen, belangengroeperingen en bedrijven zijn uitgenodigd om zitting te nemen op zowel de informatiebijeenkomst als via het lokale krantje "d'n Uitkijk".
De eerste vergadering van de Klankbordgroep heeft plaatsgevonden op 23 mei 2018. Inmiddels zijn 9 vergaderingen geweest. De verslagen hiervan zijn op de website te vinden.

De website

Het centrale communicatiemiddel met betrekking tot het project is de projectwebsite. De website fungeert als eerste bron van informatie voor geïnteresseerden en zal wanneer dat relevant is van nieuwe informatie worden voorzien.

Onder andere de volgende informatie zal via de website beschikbaar zijn of komen:

- Visualisatie en ontwerp van het park;
- Mogelijkheid tot vragen/klachten/contact;
- Samenvatting van het MER en onderzoeksresultaten in begrijpelijke taal;
- Voortgang en planning van het project;

- Planning en schema met de geplande (bouw) werkzaamheden, zodat omwonenden vroegtijdig op de hoogte zijn;
- Telefoonnummer en email secretariaat;
- Informatie over windenergie en het project (FAQ);
- Verslagen van de Klankbordgroep;
- Het communicatieplan;
- Informatie over de financiële inleg;
- Informatie over het gebiedsfonds;
- http://www.hightechagrocampus.nl/

Projectbijeenkomsten en consultatie

Projectbijeenkomsten zijn bedoeld om geïnteresseerden de gelegenheid te bieden rechtstreeks in contact te treden met de projectontwikkelaar en haar adviseurs. Op deze projectbijeenkomsten kunnen de geïnteresseerden zich laten informeren over het project en feedback/advies geven inzake het project. De projectbijeenkomsten zullen voldoende ruimte bieden voor consultatie en gesprek. In Bijlage 1 is een voorbeeld opgenomen van een later op te stellen bijeenkomsten schema.

Informatie-/consultatiebijeenkomsten worden gedurende de ontwikkeling van het project georganiseerd als onderdeel van het vergunningproces. De eerste bijeenkomst in dat kader is georganiseerd in de vorm van een inloopbijeenkomst op zaterdagochtend 17 maart 2018 naar aanleiding van het indienen van de NRD (Nota Reikwijdte en Detailniveau), die als doel had om betrokkenen en overige belanghebbenden te informeren over en betrekken bij de inhoud en diepgang van het op te stellen Milieueffectrapport (MER). Op dit soort inloop-informatiebijeenkomsten wordt aan de hand van presentaties, overzichtsborden, landschapsbeelden en leaflets informatie verschaft over status en vervolgstappen in het vergunningproces.

Wat betreft WP Agro-Wind B.V. moet het resultaat van al deze activiteiten zijn dat de betrokken omwonenden, bedrijven, belanghebbenden en geïnteresseerden:

- goed en eenduidig zijn geïnformeerd over het windinitiatief;
- inzicht krijgen in de gevolgen naar de toekomst toe;
- kansen en uitdagingen zien die kunnen worden bereikt,
- merken dat er een sfeer van openheid en transparantie heerst;
- antwoord krijgen op vragen;
- ruimte krijgen om eventuele onzekerheid en ongenoegen te uiten;
- ervaren dat hun eventuele zorgen en bedenkingen serieus genomen worden;
- meningen kunnen delen en verbindingen kunnen aangaan.

5. Projectparticipatie - Sociale participatie

Duidelijke, transparante en open onderlinge communicatie zoals beschreven in het vorige hoofdstuk is de basis voor een succesvolle participatie van de omgeving bij de realisatie van het windpark. Als dit leidt tot realisatie draagt dat bij aan een rendabele exploitatie waarmee geldstromen beschikbaar komen die mede kunnen worden ingezet voor zowel gewenste investeringen in de omgeving als winstdeling met investeerders en obligatiehouders. Naar onze overtuiging kan het één niet zonder het ander bestaan. Zo kan het windpark niet gerealiseerd worden zonder draagvlak binnen de gemeente, de provincie en de omgeving. Aan de ander kant is financiering van het windpark niet mogelijk zonder een gezonde business case met uitzicht op een goed rendement.

Zoals eerder uitgesproken is de opzet van het initiatief om alle opbrengsten te laten terugvloeien naar de omgeving. WP Agro-Wind is daarbij bereid een belangrijk deel van de parkopbrengsten terug te laten vloeien naar het ondersteunen van duurzame ontwikkelingen in de eigen omgeving. Niet alleen duurzame energie-initiatieven kunnen daarbij rekenen op belangstelling maar ook projecten gericht op sociale duurzaamheid zoals educatie, werkgelegenheid, collectiviteit en sterke netwerken in buurten en wijken; de zogenaamde 'social return' oftewel maatschappelijke meerwaarde.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste onderdelen:

5.1. Gebiedsfonds

Uit de opbrengsten van het windpark zal een jaarlijkse bijdrage worden gestort in een gebiedsfonds. Doel van dit fonds is om bij te dragen aan het verbeteren van de leefbaarheid van de omgeving rondom het windpark en andere verduurzaming binnen de gemeente. Onder leefbaarheid wordt in ieder geval verstaan de fysieke kwaliteit van de woonomgeving, de sociale kwaliteit (voorzieningenniveau), de sociale cohesie en de veiligheid van de omgeving.
De projecten die vanuit dit fonds worden ondersteund dienen ook bij te dragen aan de verduurzaming van het gebied; het voorstel moet duurzaam zijn en een maatschappelijk belang dienen, dus het persoonlijk belang van de indiener en overige betrokkenen overstijgen. Projecten dragen bij aan de verbetering van de ecologische

kwaliteit, voor zover dit aspect binnen het project een rol speelt. Tenslotte hebben de projecten aantoonbaar draagvlak onder in ieder geval de bewoners van de buurt waarin het project wordt gerealiseerd.
Uit het fonds kunnen projecten worden ondersteund op het gebied van collectieve zonne-energie. Maar ook zaken als extra geluidsisolatie voor woningen en elektrisch laden voor de buurt.
Het fonds stimuleert inwoners, instellingen en bedrijven binnen de gemeente Reusel-De Mierden om duurzame initiatieven aan te dragen. En ondersteunt hen met kennis, kunde en financiële bijdragen.
Het bestuur van dit fonds zal bestaan uit bewoners en ondernemers uit de omgeving van het windpark.
De klankbordgroep zal een belangrijke rol spelen bij de verdere uitwerking van de doelstellingen van de fondsen.
De besturen van de fondsen wordt samengesteld uit ondernemers en bewoners van Reusel. Naast de Klankbordgroep hebben ook de Dorpsraad en de gemeente hier een belangrijke stem in.

De bijdrage van WP Agro-Wind aan dit gebiedsfonds zal op basis van de omvang van het project en de uiteindelijke subsidietoekenning te worden bepaald. Uitgangspunt hierbij zijn de richtlijnen van de 'Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land' welke zijn opgesteld door de Nederlandse Wind Energie Associatie (NWEA) tezamen met de Natuur en Milieufederaties, Stichting Natuur & Milieu, Greenpeace, Milieudefensie en ODE Decentraal. De Gedragscode regelt hoe de windsector de omgeving betrekt bij windprojecten.

De gemeente ontvangt voor de realisatie van de windturbines een bedrag aan leges. Daarnaast ontvangt de gemeente elk jaar inkomsten vanuit de WOZ die betaald wordt per windturbine. De gemeente Reusel-De Mierden kan beslissen ook de leges en de jaarlijkse WOZ te storten in dit gebiedsfonds.

5.2. Verduurzaming (CO2-reductie) omliggende bedrijven & woningen

De omliggende (agrarische) bedrijven van het door WP Agro-Wind te ontwikkelen windpark hebben te kennen gegeven geïnteresseerd te zijn in de kansen die het windpark biedt voor een verdere CO2-reductie. WP Agro-Wind wil samen met deze bedrijven komen tot een verdere uitwerking van de mogelijkheden.

Eén van die ideeën is de gezamenlijke inkoop van energie die duurzaam opgewekt wordt door het windpark. M.b.t. directe inkoop van elektriciteit van de turbines kan men een eigen inkoopstichting opzetten, of aansluiten bij een bestaande of nog op te richten energiecoöperatie. De windturbines zijn dan de directe 'leverancier' en voorzien in de groencertificaten. WP Agro-Wind is bereid om initiatieven voor een dergelijke inkoopcombinatie voor energie inkoop te faciliteren.

Een ander idee is om naast windenergie ook zonne-energie en andere vormen van duurzame energie in de omgeving te ontwikkelen. De verduurzaming zal bijvoorbeeld kunnen gebeuren in combinatie met parkmanagement vanuit wellicht een op te richten BIZ (BedrijveninvesteringsZone). Overwogen wordt om een stagiaire of student in te zetten om input te geven aan de duurzaamheidsvisie en de invulling hiervan in Reusel-Zuid. Ook zal dan gekeken worden naar energiebesparende maatregelen.

Studenten kunnen ook onderzoeken welke bedrijven en/of bewoners willen participeren, en bepalen welke vorm van duurzaamheid voor de eenieder haalbaar en mogelijk is.

5.3. Educatie duurzame energie

Het windenergieproject kan in alle stadia van de ontwikkeling een educatieve functie vervullen. Zo wordt aan studenten de mogelijkheid geboden tijdens de bouwfase stage te lopen.

Door jaarlijks een open dag te organiseren op het gebied van duurzaamheid voor inwoners en belangstellenden en de windturbines te voorzien van een bestuurbare een webbased monitoringssyteem (een web-app) kan windenergie laagdrempelig en op een innovatieve manier worden gepresenteerd. Via een windpark-App kan de omgeving de prestaties van de turbines blijven volgen.

Verder zijn er ideeën om een schoolinformatiepakket op te zetten of aan te schaffen waarmee de jeugd in Reusel-De Mierden kennis kan nemen van de duurzame toekomst van onze energievoorziening.

5.4. Landschapsversterking

Naast de wettelijke natuurcompensatie in het kader van het NatuurNetwerkBrabant (NNB) zal ook een landschappelijke investering worden gedaan in de directe omgeving. Hiervoor wordt een apart natuurcompensatie en -versterkingsplan opgesteld. Daarnaast zullen er geen hekwerken rondom de turbines worden geplaatst en de aanwezige zandpaden zullen zoveel mogelijk behouden blijven. De opstelplaatsen voor de bouw en het onderhoud van de turbines zullen ook op een natuurvriendelijke wijze worden ingericht.

In de uitwerking van deze onderwerpen zal de klankbordgroep actief worden betrokken ter consultatie en bij de inrichting hiervan.

6. Projectparticipatie - Financiële participatie

Eveneens in lijn met de Gedragscode en het Manifest van de Nederlandse Wind Energie Associatie (NWEA) van 6 juli 2017 wil de VHTAC het project niet alleen samen met de omgeving ontwikkelen maar ook de financiële voordelen daarvan delen.
Dit sluit ook aan bij de wens van de gemeente dat inwoners kunnen participeren in de benodigde financiering van de windturbines en in de jaren die volgen kunnen profiteren van het te behalen rendement ervan.

De leden van de VHTAC dragen op dit moment het volledige risico en alle kosten voor de ontwikkeling van het windpark waarvan de verschillende fasen beschreven zijn in hoofdstuk 2. Naast de hoge investeringen in de ontwikkeling van het project zullen echter voor de bouw van het windmolenpark, welke naar verwachting begin 2021 kan starten, aanzienlijk grotere bedragen nodig zijn. De omvang van de investeringen voor de bouw bedragen in totaal zo'n € 50 miljoen. Uitgaande van een gezonde financiële exploitatie van het windpark zou het mogelijk moeten zijn zo'n 80% daarvan als bankfinanciering (lening) te verwerven. Maar dan is nog zo'n € 10 miljoen nodig aan eigen vermogen om het project te kunnen realiseren.

De inkomsten komen pas tijdens de exploitatieperiode van het windpark, welke start vanaf 2022, en worden gevormd door een combinatie van de teruglevering van de opgewekte stroom en een landelijke subsidie (SDE++). Na aftrek van de kosten en aflossing van de lening levert dit rendement op voor de investeerders.
Dit geeft mogelijkheden voor inwoners die de financiële ruimte hebben, om participant te worden in het windpark en geld in te leggen voor de bouw.
In ruil voor hun investering wordt, gedurende de exploitatie van het windpark, een deel van het behaalde rendement aan deze participanten uitgekeerd.

WP Agro-Wind B.V. zal omwonenden en bedrijven in de omgeving, in eerste instantie in de geografische wijken/buurten zoals beschreven in hoofdstuk 3 de mogelijkheid bieden om mede-investeerder te worden in het windpark.
De vorm waarin en de fase wanneer dient nog nader uitgewerkt te worden. Hieronder worden een tweetal voorbeelden gegeven, maar de uitwerking hiervan is pas opportuun na afsluiting van de ontwikkelfase. Deze uitwerking vormt onderdeel van de Contracteringfase welke naar verwachting op z'n vroegst midden 2020 kan worden opgestart.

Voorbeelden van financiële participatie:

6.1. Obligatielening

Naast de leden van de VHTAC worden de overige inwoners van Reusel-De Mierden en in het bijzonder van de omliggende wijken en buurten (zie hoofdstuk 3 en Bijlage 2) in de gelegenheid gesteld financieel mee te profiteren van de windturbine opbrengsten van Windpark Agro-Wind Reusel. WP Agro-Wind zal voor de start van de bouw een obligatielening uitgeven ter hoogte van in principe 25% van het benodigde eigen vermogen (vergelijkbaar met z'n 2,5 miljoen euro). Bij overtekening krijgen inwoners en bedrijven uit de omliggende wijken en buurten voorrang bij de toekenning. De voorwaarden, het rentepercentage en de coupongrootte worden nog nader bepaald. De obligatielening kan worden uitgegeven via een online platform zoals bijvoorbeeld www.duurzaaminvesteren.nl. Dit online platform is gespecialiseerd in de uitgifte van obligaties of aandelen in duurzame energieprojecten en heeft hiervoor de benodigde AFM vergunning.
De intentie is dat er drie categorieën worden opengesteld. Voor bewoners in een straal van 900-2.700 meter, de woonkern Reusel-Zuid en overige bewoners in de gemeente. De categorieën welke het dichtstbij liggen hebben de eerste rechten.

6.2. Energiecoöperatie

WP Agro-Wind is voorstander van een directe betrokkenheid van de inwoners van Reusel bij de productie van windenergie in hun eigen "achtertuin". Daarom worden bewoners uitgenodigd mede investeerder te worden in het windpark.
Indien bewoners zich daartoe willen organiseren in een energiecoöperatie of vereniging, dan wil WP Agro-Wind dit soort initiatieven actief ondersteunen.
Het voordeel van een energiecoöperatie is dat daarin kennis en ervaring gebundeld kan worden. Landelijk zijn hiervoor al diverse voorbeelden waarvan gebruikt gemaakt kan worden. Zie bijvoorbeeld: https://www.nudge.nl/projects/buurten-met-energie/
Ook de Natuur en Milieufederaties in den lande hebben op dit gebied al veel ervaring opgedaan. Via de Brabantse Milieufederatie (BMF) kan waarschijnlijk eenvoudig toegang hiertoe verkregen worden.

BIJLAGE 1: Bijeenkomsten en communicatie schema's

Beleids- en ontwikkelfase:

Plan van aanpak – Doel	Instrument	Onderwerp	Datum
Informeren georganiseerde belanghebbenden (stakeholders) met als doel hieruit een klankbordgroep samen te stellen	project informatie bijeenkomsten	Van idee tot plan Waar heeft de omgeving behoefte aan. Wat zijn de effecten, de wettelijke kaders en hoe hiermee omgaan	
Informatiebijeenkomst omgeving	Inloopavond/ochtend	Ruim aangekondigd in de lokale bladen en gemeente website. Toegankelijk en laagdrempelig	
consultatie	Klankbordgroep	Parkontwerp en participatieplan en gebiedsfonds	
Informatiebijeenkomst omgeving NRD MER	Inloopavond/ochtend	Parkontwerp en participatieplan Samenstellen maillijst	
Informeren voortgang en planning	Website en mailing	Tijdlijn	
Educatie	Stageplaatsen	Van plan tot uitvoering	

Bijeenkomsten schema vergunning fase:

Plan van aanpak – Doel	Instrument	Onderwerp	Datum
Informeren over voorgang	Klankbordgroep	Project specifieke onderdelen in relatie tot wet en regelgeving Anterieure overeenkomst	

		gemeente	
Informeren participatieplan	Website en mailing	Definitief participatieplan wordt gepresenteerd	
Informeren voortgang en planning	Website en mailing	Tijdlijn	
Presentatie uitkomst onderzoeken	Klankbordgroep	Uitleg resultaten onderzoek. Afstemming voorgestelde mitigerende maatregelen	
Informeren over uitkomst onderzoeken	website en mailing	Transparante en inhoudelijke communicatie m.b.t. onderzoeksresultaten	
Vergunningen en rechten burgers	Website	Uitleg zienswijzen, bezwaar, beroep en hoger beroep	
Informeren en consulteren ten aanzien van ontvangen zienswijzen, bezwaar en beroep	Klankbordgroep	Bezien in hoeverre tegemoet kan worden gekomen aan zienswijzen	
Informeren omgeving	Inloopavond	Uitleg van deskundigen over ingediende zienswijzen	
Lokale ondernemers activeren	Mailing, pers, gesprekken	Opstellen lijst van lokale ondernemers die betrokken kunnen worden bij het project	
Educatie	Stageplekken	Van business case naar financial close	

Bijeenkomsten schema bouw- en exploitatiefase:

Plan van aanpak – Doel	Instrument	Onderwerp	Datum
Lancering gebiedsfonds	Klankbordgroep	Statuten en bestuur	n.t.b.
Informeren en consultatie	Informatiebijeenkomst	Werkzaamheden, planning Overlast en klachtafhandeling	
	Klankbordgroep	(Bouw)Werkzaamheden, planning	
Informeren	Website en mailing	Voortgang en planning	

Betrokkenheid	Site bezoeken	Uitleg expert aanwezig bij (bv) hijsen	
	Pers en site bezoeken	Feestelijke opening	
	Web-app	Ingebruikname windpark-app	
Informeren	Website en mailing	Introductie Wind App	
		Uitgifte obligaties	
		Gebiedsfonds operationeel	
Educatie	Website en Sitebezoek	Scholen kunnen de site bezoeken	
	Opendagen	Jaarlijkse opendag	

BIJLAGE 2: 2.700 meter contouren

De 3*900 = 2.700 meter-contouren rond concept windturbine locaties zijn bedoeld om wijken en buurten te identificeren voor participatie doeleinden.

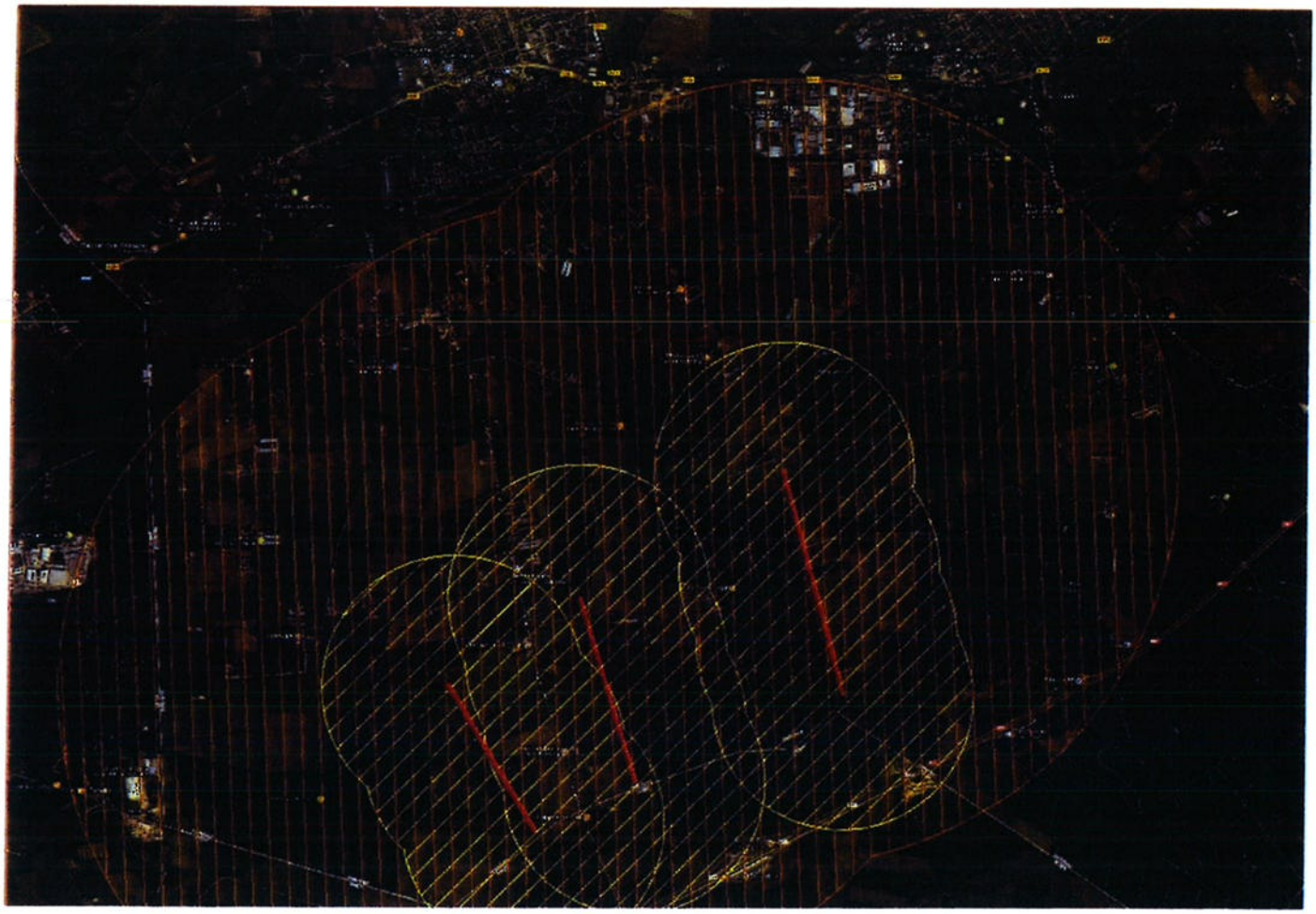

BIJLAGE 3: Omliggende wijken voor participatie

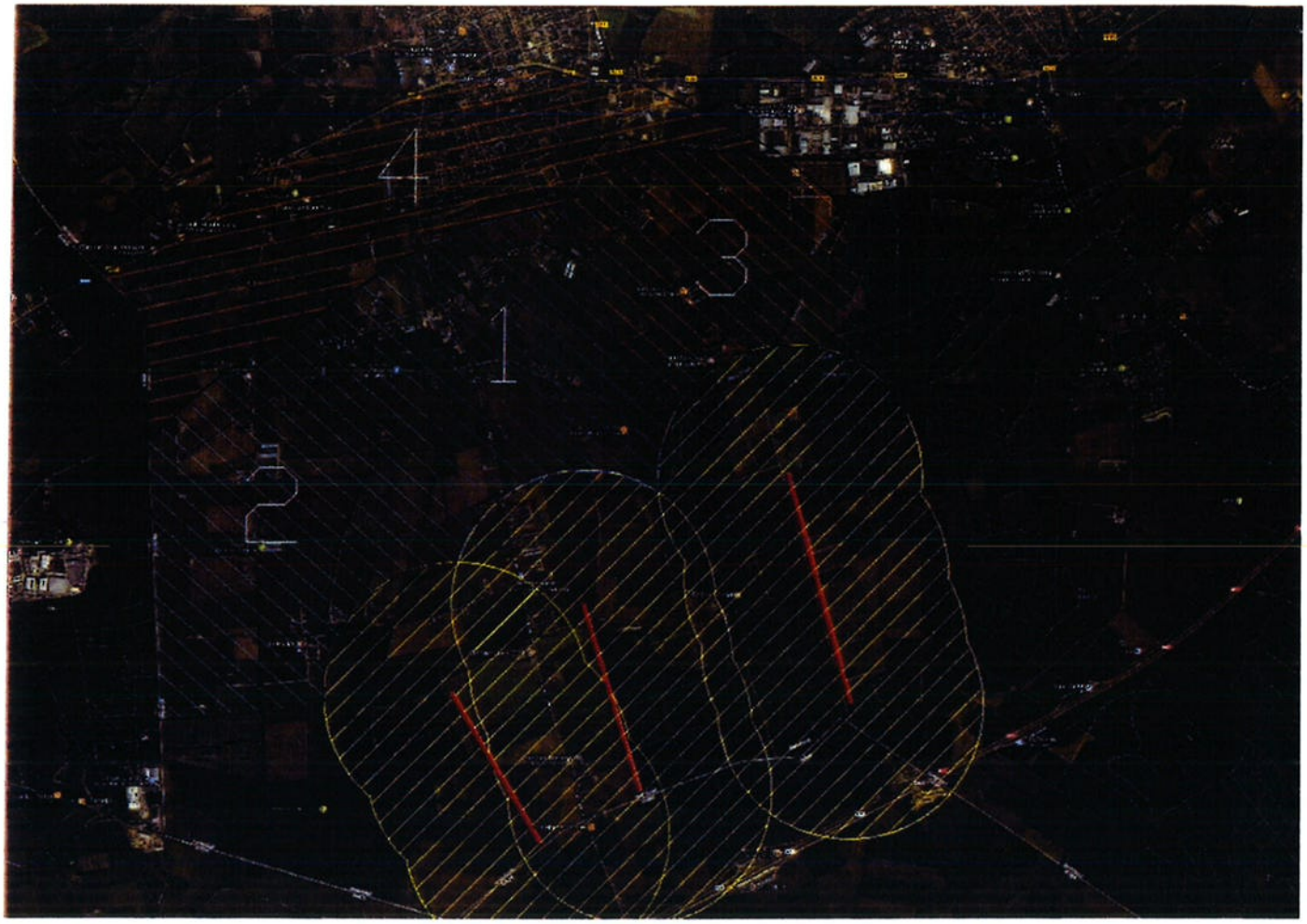

1. Postelsedijk, Peel, Langedijk en Burgemeester Willekenslaan
2. Schepersweijer en Laarakkerdijk
3. Hamelendijk en de Strook
4. Woonkern Reusel-Zuid

Bijlage 4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Rekenmodel
behorende bij de Regeling plankosten exploitatieplan versie 2018

1-mei-18

Toelichting bij het Rekenmodel dat hoort bij de Regeling plankosten exploitatieplan, versie 2018

1. Algemeen

Dit rekenmodel is een hulpmiddel bij de Regeling plankosten exploitatieplan.[1] Het is de gactualiseerde versie van het rekenmodel dat in 2017 in samenhang met de Regeling plankosten exploitatieplan is gepubliceerd. Op grond van artikel 9 van de regeling worden de tarieven in de bijlagen bij de regeling jaarlijks aangepast aan de dan geldende tarieven van de cao voor gemeenteambtenaren (CAR-UWO). In dit rekenmodel zijn de tarieven verwerkt van de CAR-UWO zoals aangegeven in de salaristabel gemeenteambtenaren per 1 januari 2018, nieuwe structuur (CAR: bijlage IIa).

Met dit rekenmodel kunnen overheden de maximaal via het exploitatieplan te verhalen plankosten berekenen. Op grond van de afdeling Grondexploitatie van de Wet ruimtelijke ordening (afdeling 6.4) zijn overheden verplicht om de kosten van de uitvoering van ruimtelijke plannen te verhalen op grondeigenaren die een bouwplan realiseren. Het gaat dan hoofdzakelijk om de kosten van de aanleg van publieke voorzieningen als straten, pleinen en parken. Het heeft de voorkeur dat de overheid en de grondeigenaren in onderling overleg tot afspraken komen over de te betalen exploitatiebijdrage. Lukt dat niet, dan verhaalt de overheid de kosten door tegelijk met het ruimtelijk plan ook een exploitatieplan vast te stellen. Het exploitatieplan bevat een berekening van de op de eigenaren te verhalen kosten. De overheid brengt die kosten in rekening wanneer de grondeigenaar een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen indient.

Het Besluit ruimtelijke ordening bevat een lijst van werken en werkzaamheden waarvan de kosten via een exploitatieplan op de aanvragers van een omgevingsvergunning voor het bouwen mogen worden verhaald (artikelen 6.2.3, 6.2.4 en 6.2.5 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro)). De plankosten zijn daar een onderdeel van (artikel 6.2.4, onderdelen a en g tot en met j, van het Bro). Het betreft in hoofdzaak de kosten van de inzet van het gemeentelijk apparaat voor het opstellen van ruimtelijke plannen en het voorbereiden en toezicht houden op allerlei civieltechnische werken, van het ophogen van grond, tot en met het aanbrengen van beplanting en bestrating en het plaatsen van straatmeubilair. In de praktijk zijn de plankosten zo'n 10% van de totaal te verhalen kosten. Dit rekenmodel is daarom niet toereikend om de door de grondeigenaren te betalen exploitatiebijdrage te berekenen. De feitelijke kosten van de aanleg van allerlei voorzieningen blijven hier buiten beschouwing.

Artikel 6.2.6 van het Bro bepaalt dat bij ministeriële regeling regels kunnen worden gesteld met betrekking tot de hoogte en de begrenzing van de via het exploitatieplan verhaalbare kosten. In de Regeling plankosten exploitatieplan is vastgelegd hoe hoog de plankosten maximaal mogen zijn. Dit rekenmodel dient om deze maximaal te verhalen kosten te berekenen. Het rekenmodel is gebaseerd op de Regeling plankosten exploitatieplan, maar vervangt deze niet. Bij eventuele geschillen is de tekst van de ministeriële regeling leidend. Voorts is de regeling (en daarmee het rekenmodel) niet van toepassing wanneer de overheid vóórdat het ruimtelijke plan wordt vastgesteld met de grondeigenaren een overeenkomst afsluit waarin het kostenverhaal is geregeld.

2. Rekenmodel in de praktijk [redacted]

> **Let op: de infobuttons werken mogelijk niet als de sten direct vanuit de Windows verkenner of vanuit het Internet wordt geopend. Start eerst Excel en open het rekenmodel met de knoppen 'bestand' en 'openen'.**

Hieronder wordt kort ingegaan op de opbouw van het rekenmodel en op de wijze waarop dat moet worden ingevuld. Bij elk van de in te vullen vragen is een infobutton opgenomen met een nadere toelichting.

[1] Staatscourant 2017, 6470.

Het rekenmodel bestaat uit drie werkbladen:
- vragenlijst
- productenlijst
- resultaat

In het werkblad vragenlijst vult u de basisgegevens van het project in (o.a. projectnaam, datum programma, uit te voeren werken en werkzaamheden). Uitgangspunt van de vragenlijst is de fictie van een actieve grondexploitatie door de overheid, met dien verstande dat de verwervings- en uitgiftekosten voor gronden die als bouwrijpe kavels worden uitgegeven niet meetellen. Dit zijn geen kosten die de overheid maakt voor het aanleggen van publieke voorzieningen. Deze kosten kunnen daarom niet worden verhaald.
In het werkblad productenlijst vult u in welke en hoeveel producten en diensten de overheid levert. Alle producten en diensten zijn vrij te kiezen, behalve het omgevingsmanagement en de diensten van een projectmanagementassistent. Die diensten zijn alleen van toepassing bij complexe projecten. Of een project een complex project is, hangt af van de basisgegevens die u in de vragenlijst heeft ingevuld. Belangrijk is onder meer om wat voor soort locatie het gaat (binnenstedelijk, uitleg etc.) en of sprake is van herstructurering.

> **Let op: als u in de productenlijst bij 6.1 en 6.2 niet kunt invullen dat omgevingsmanagement en projectmanagementassistentie nodig zijn, dan komt dat doordat het project daar niet complex genoeg voor is. Het programma bepaalt aan de hand van de basisgegevens die u in de vragenlijst heeft ingevuld of sprake is van een complex project.**

In het werkblad resultaat vindt u in cel F52 het bedrag van de plankosten dat de gemeente ten hoogste kan verhalen. De gemeente beslist bij de vaststelling van het exploitatieplan of dit of een lager bedrag bij de eigenaren in rekening wordt gebracht. Het wordt aangeraden om de uitdraaien van de vragenlijst, productenlijst en het resultaat bij het exploitatieplan te voegen dat aan de gemeenteraad ter besluitvorming wordt voorgelegd. Dat maakt de plankosten inzichtelijk voor het bestuur, de raad en de aanvragers van een omgevingsvergunning voor het bouwen.

3. Tot slot

Aan het rekenmodel zijn twee hulpbladen gekoppeld:
- een hulpblad dat de plankosten toont van de berekening van het slopen, bouw- en woonrijpmaken, voorbelasten en ophogen. Tevens zijn hierin de uren voor het maken van de ruimtelijke ordeningsproducten aangegeven. Met deze hulpbuttons wordt het hulpblad zichtbaar gemaakt, dan wel verborgen.
- een hulpblad berekening exploitatiebijdrage wanneer de eigenaar van de grond werkzaamheden zelf uitvoert. In dat geval heeft de eigenaar op aftrek van kosten, mits de eigenaar met de gemeente afspraken heeft gemaakt over het te leveren product.

Afhankelijk van de Excelversie zijn er diverse mogelijkheden om het beveiligingsniveau op laag te zetten om het rekenmodel beter te laten functioneren.
- Excel 97: kies achtereenvolgens extra, macro, beveiliging laag
- latere Excelversies: kies 'macro's inschakelen' of 'inhoud inschakelen' wanneer daarom wordt gevraagd

Meer weten? **Raadpleeg de toelichting bij de Regeling plankosten exploitatieplan**, die een volledige uitleg van alle soorten plankosten bevat of ga naar de pagina grondbeleid op www.rijksoverheid.nl. Op die pagina staat een link naar een lijst met veel gestelde vragen (FAQ) over de regeling.

Regeling plankosten exploitatieplan 2018
Vragenlijst

Datum	24-10-2019
Gemeente	Reusel de Mierden
Projectn[redacted]	VHATC
Projectn[redacted]	....
Datum [redacted]	1-1-2018
Looptijd project in jaren	3
Aantal werkweken per jaar	42

A Algemeen

1	Wat is de looptijd van het project vanaf het moment van vaststellen van het ruimtelijk besluit ?		1	jaren
2	Wat is de grootte van het exploitatiegebied in m2 (netto) ?		55.000,00	m2
3	Wat voor een locatie is het exploitatiegebied?			
4	Betreft het een herstructur[redacted] ?			

B Inbreng en verwervi[redacted]

5	Uit hoeveel kadastrale percelen bestaat het exploitatieplan en hoeveel daarvan zijn onbebouwd en bebouwd?			totaal
a	aantal onbebouwde percel[redacted]	a		stuks
b	aantal bebouwde percelen[redacted]	b		stuks
6	Hoeveel onroerende zaken is de gemeente van plan daadwerkelijk te verwerven ?			totaal
a	waarvan onbebouwde percelen	a		stuks
b	waarvan percelen met wor[redacted]	b		stuks
c	waarvan percelen met (agrarische) bedrijven/winkels/kantoren (inclusief bijbehorende bedrijfswoning)	c		stuks
d	waarvan parce[redacted]ondere objecten	d		stuks
7	Van hoeveel huur(pacht)o[redacted]ingen is sprake ?			stuks
8	Indi[redacted] wordt gewerkt (administratieve procedure)			
a	voo[redacted]nroerende [redacted]	a		stuks
b	in hoeveel van die gevallen komt het tot een gerechtelijke procedure ?	b		stuks
9	Wordt of is een voorkeursrec[redacted] gevestigd (Wvg) ?			

C Beoogde programma[redacted]

10	Wat is het beoogde programma volgens het ruimtelijk besluit ?	woningen	0	aantal
		bedrijvigheid	55.000	m2 uitgeefbaar
		commercieel/retail		m2 bvo
		maatschappelijk	0	m2 bvo
		recreatie		m2
11	Wat is de beoogde verdeling tussen uitgeefbaar en openbaar gebied ?		55.000	m2 uitgeefbaar 100%
			0	m2 openbaar 0%

D Stedenbouwkundige planvorming

12 Wordt er een prijsvraag georganiseerd ?

13 Worden de volgende produkten opgesteld ?

E Onderzoeken

14 Zijn de volgende onderzoeken nodig?

F Ruimtelijke ordening procedures

15 Wordt het ruimtelijk besluit opgesteld via een globaal uit te werken plan, een 'omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan' of een projectuitvoeringsbesluit ?

a Indien sprake is van een globaal uit te werken plan, hoeveel uitwerkingsplannen verwacht u? [ ] aantal

16 Of wordt het ruimtelijk besluit herzien via een gedetailleerd bestemmingsplan ?

17 Of kan gebruik gemaakt worden van een wijziging van het ruimtelijk besluit ?

18 Maakt dit exploitatieplan deel uit van een groter ruimtelijk besluit ?

zo ja, wat is de verhouding in oppervlakte ten opzichte van dit ruimtelijk besluit ? [ ] % van het totale ruimtelijke besluit

G Civiele en cultuurtechniek

19 Wat is de (te verwachten) bodemgesteldheid in het gebied?

Slopen

20 Is sprake van sloop van onroerende zaken ? ga door naar vraag 23

a Zo ja, hoeveel m3 moet er gesloopt worden ? [ ] m3

b Wat voor een soort te slopen onroerende zaken zijn het? Het gaat hoofdzakelijk om:

Meerdere antwoorden zijn mogelijk [ ] %

[ ] %

21 Is er sprake van asbest in de te slopen onroerende zaken?

a Zo ja, in hoeveel procent van het totaal aantal te slopen m3 is sprake van asbest ? [ ] %

22 Op welke wijze wordt het slopen aanbesteed ?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk [ ] % [ ] %

[ ] % [ ] %

[ ] % [ ] %

Ophogen/voorbelasten

23 Is sprake van ophoging danwel voorbelasting? ga door naar vraag 24

a Wordt er integraal of partieel opgehoogd?

b In hoeveel deelplannen/fasen wordt er opgehoogd/voorbelast? b [ ] deelplan/fase

c Wat is de gemiddelde te verwachten zettingstijd? c [ ] jaar

d Wat is de gemiddelde hoogte van de voorbelasting? d [ ] m1

Bouw-en woonrijpmaken

24 Is sprake van bouw-en of woonrijpmaken ? ga door naar vraag 26

25 Op welke wijze wordt het bouw-en woonrijpmaken aanbesteed ?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk [ ] % [ ] %

[ ] % [ ] %

[100] % [ ] %

26 Is er sprake van bodemsanering ?

a Zo ja, in hoeveel procent van het exploitatiegebied is sprake van bodemsanering ? [ ] %

Regeling plankosten exploitatieplan 2018
Produkten/activiteitenlijst

Datum	24-10-2019
Gemeente	R[redacted]
Projectnaam	VHATC
Projectnummer	....
Datum prijspeil	1-1-2018
Looptijd in jaren	3

Produkt / Activiteit

Verwerving

1.1 Taxatie inbrengwaarde percelen

- uur per onbebouwd perceel
- uur per bebouwd perceel
- ambtelijke begeleiding onderzoek
- jaarlijkse herziening (plus 1 maal per 5 jaar hertaxatie)

1.2 Taxatie en aankoop onroerende zaak

- uur per onbebouwde perceel
- uur per woning (ook huur/pachtontbinding)
- uur per agrarisch/bedrijf/winkel/kantoor
- uur per agrarisch/bedrijf/winkel/kantoor in herstructurering
- uur per byzonder object
- uur per byzonder object in herstructurering

1.3 Onteigenen van onroerende zaken

- uur per administratieve procedure
- uur per gerechtelijke procedure
- vast bedrag advocaatkosten per onteigening

1.4 Toepassen Wet voorkeursrecht gemeente

- uur voor vestiging voorkeursrecht

Stedenbouw

2.1 Programma van Eisen

- uur voor opstellen pve
- uur bij maatschappelijk programma

2.2 Prijsvraag

- uur voor organiseren

2.3 Masterplan

- uur per woning
- uur per 100 m2 uitgeefbaar niet woningbouw

2.4 Beeldkwaliteitsplan

- uur per woning
- uur per 100 m2 uitgeefbaar niet woningbouw

2.5 Stedenbouwkundig plan

- uur per woning
- uur per 100 m2 uitgeefbaar niet woningbouw
- uur bij maatschappelijk programma

2.6 Inrichtingsplan Openbare ruimte

- uur per woning
- uur per 100 m2 uitgeefbaar niet woningbouw

Ruimtelijke ordening

3.1 Opstellen en procedure bestemmingsplan, omgevingsvergunning of projectuitvoeringsbesluit

Regeling plankosten exploitatieplan 2018
Produkten/activiteitenlijst

Datum	24-10-2019
Gemeente	Ro[redacted]
Projectnaam	VHATC
1.1 Projectnummer	....
Datum prijspeil	1-1-2018
Looptijd in jaren	3
1.2	

Produkt / Activiteit		
		- uur per globaal uit te werken plan, omgevingsvergunning of projectuitvoeringsbesluit - uur per uitwerkingsplan - uur per gedetailleerd bestemmingsplan
3.2	Opstellen en procedure wijzigingsplan	uur per plan (art 3.6.1.a Wro)
3.3	Opstellen en procedure exploitatieplan	uur per exploitatieplan jaarlijkse actualisatie

Regeling plankosten exploitatieplan 2018
Produkten/activiteitenlijst

Datum	24-10-2019
Gemeente	R[redacted]
Projectnaam	VHATC
1.1 Projectnummer	....
Datum prijspeil	1-1-2018
Looptijd in jaren	3
1.2	

	Produkt / Activiteit	
	Civiele en cultuur techniek	
	4.1 Planontwikkeling	uur per week
	4.2 Voorbereiding, toezicht en directievoering	
		uren en bedragen slopen bedragen ophogen/voorbelasten uren en bedragen bouw en woonrijpmaken
	Landmeten/vastgoedinformatie	
	5.1 Kaartmateriaal	uur per week
	Communicatie	
	6.1 Omgevingsmanagement	
		uur per week kosten gemid per jaar woningbouw kosten gemid per jaar bedrijvigheid/commercieel
	Management	
	7.1 Projectmanagement	uur per week
	7.2 Projectmanagementassistentie	uur per week
	Planeconomie	
	8.1 Planeconomie	uur per week

Regeling plankosten exploitatieplan 2018
Resultaat

Datum	24-10-2019	Complexiteit	95
Gemeente	Reusel de Mierden		
Projectnaam	VHATC	print	
Projectnummer	....		
Datum prijspeil	1-1-2018		
Looptijd project in jaren	3		

	Produkt/activiteit	uren	euro's	euro's in %
	Verwerving	-	€ -	0%
1.1	Taxatie inbrengwaarde percelen	-	€ -	0%
1.2	Taxatie en aankoop onroerende zaak	-	€ -	0%
1.3	Onteigenen van onroerende zaken	-	€ -	0%
1.4	Toepassen Wet voorkeursrecht gemeente	-	€ -	0%
	Stedenbouw	70	€ 8.470	5%
2.1	Programma van Eisen	70	€ 8.470	5%
2.2	Prijsvraag	-	€ -	0%
2.3	Masterplan	-	€ -	0%
2.4	Beeldkwaliteitsplan	-	€ -	0%
2.5	Stedenbouwkundig plan	-	€ -	0%
2.6	Inrichtingsplan Openbare ruimte	-	€ -	0%
	Ruimtelijke Ordening	372	€ 44.997	24%
3.1	Opstellen en procedure bestemmingsplan, omgevingsvergunning of project	372	€ 44.997	24%
3.2	Opstellen en procedure wijzigingsplan	-	€ -	0%
3.3	Opstellen en procedure exploitatieplan	-	€ -	0%
	Civiele en cultuur techniek	383	€ 46.335	25%
4.1	Planontwikkeling	239	€ 28.866	16%
4.2	Voorbereiding, toezicht en directievoering	144	€ 17.469	9%
	Landmeten/vastgoedinformatie	51	€ 4.821	3%
5.1	Kaartmateriaal	51	€ 4.821	3%
	Communicatie	-	€ -	0%
6.1	Omgevingsmanagement	-	€ -	0%
	Management	410	€ 56.214	30%
7.1	Projectmanagement	410	€ 56.214	30%
7.2	Projectmanagementassistentie	-	€ -	0%
	Planeconomie	205	€ 24.825	13%
8.1	Planeconomie	205	€ 24.825	13%
	totaal	**1.492**	**€ 185.662**	**100%**

Regeling plankosten exploitatieplan 2018

Overzicht plankosten ingeval een omgevingsvergunning

Overzicht plankosten ingeval een omgevingsvergunning wordt aangevraagd en de eigenaar zelf produkten/activiteiten heeft uitgevoerd

In dat geval heeft de vergunningaanvrager recht op aftrek van kosten, mits de gemeente accoord gegeven heeft op het geleverde product !

Datum	24-10-2019
Gemeente	Reusel de Mierden
Projectnaam	VHATC
Projectnummer	....
Totaal aantal gewogen eenheden	100

Naam grondeigenaar: VHTAC
Aantal gewogen eenheden: 100

totaal resultaat exploitatieplan	euro's	aandeel in de plankosten 100% euro's	voert zelf onderstaande produkten uit: conform art 8 regeling vergoedingspercentages		vergoeding voor deze produkten euro's	te betalen aan de gemeente euro's
Verwerving	€ -	€ -			€ -	€ -
1.1 Taxatie inbrengwaarde percelen	€ -	€ -	nvt		€ -	€ -
1.2 Taxatie en aankoop onroerende zaak	€ -	€ -	nvt		€ -	€ -
1.3 Onteigenen van onroerende zaken	€ -	€ -	nvt		€ -	€ -
1.4 Toepassen Wet voorkeursrecht gemeente	€ -	€ -	nvt		€ -	€ -
Stedenbouw	€ 8.470	€ 8.470			€ 7.623	€ 847
2.1 Programma van Eisen	€ 8.470	€ 8.470	☑ 2.1	90%	€ 7.623	€ 847
2.2 Prijsvraag	€ -	€ -	☑ 2.2	90%	€ -	€ -
2.3 Masterplan	€ -	€ -	☑ 2.3	90%	€ -	€ -
2.4 Beeldkwaliteitsplan	€ -	€ -	☑ 2.4	90%	€ -	€ -
2.5 Stedenbouwkundig plan	€ -	€ -	☑ 2.5	90%	€ -	€ -
2.6 Inrichtingsplan Openbare ruimte	€ -	€ -	☑ 2.6	90%	€ -	€ -
Ruimtelijke Ordening	€ 44.997	€ 44.997			€ 26.998	€ 17.999
3.1 Opstellen en procedure bestemmingsplan, omgevingsvergunning of projectuitvoeringsbesluit	€ 44.997	€ 44.997	☑ 3.1	60%	€ 26.998	€ 17.999
3.2 Opstellen en procedure wijzigingsplan	€ -	€ -	☐ 3.2	60%	€ -	€ -
3.3 Opstellen en procedure exploitatieplan	€ -	€ -	☐ 3.3	60%	€ -	€ -
Civiele en cultuur techniek	€ 46.335	€ 46.335			€ 37.068	€ 9.267
4.1 Planontwikkeling	€ 28.866	€ 28.866	☑ 4.1	80%	€ 23.093	€ 5.773
4.2 Voorbereiding, toezicht en directievoering	€ 17.469	€ 17.469	☑ 4.2	80%	€ 13.976	€ 3.494
Landmeten/vastgoedinformatie	€ 4.821	€ 4.821			€ 4.339	€ 482
5.1 Kaartmateriaal	€ 4.821	€ 4.821	☑ 5.1	90%	€ 4.339	€ 482
Communicatie	€ -	€ -			€ -	€ -
6.1 Omgevingsmanagement	€ -	€ -	☐ 6.1	90%	€ -	€ -
Management	€ 56.214	€ 56.214			€ -	€ 56.214
7.1 Projectmanagement	€ 56.214	€ 56.214	nvt		€ -	€ 56.214
7.2 Projectmanagementassistentie	€ -	€ -	nvt		€ -	€ -
Planeconomie	€ 24.825	€ 24.825			€ -	€ 24.825
8.1 Planeconomie	€ 24.825	€ 24.825	nvt		€ -	€ 24.825
totaal	€ 185.662	€ 185.662			€ 76.028	€ 109.634

Bijlage 5

Compensatieplan Windpark Agro-Wind Reusel

Compensatie Natuurnetwerk Brabant

J.D. Bulzer

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Compensatieplan Windpark Agro-Wind Reusel

Compensatie Natuurnetwerk Brabant

ing. J.D. Buizer

Status uitgave: eindrapport

Rapportnummer:	19-029.2
Projectnummer:	18-0932
Datum uitgave:	23 september 2019
Projectleider:	ing. J.D. Buizer
Tweede lezer:	drs H.A.M. Prinsen/drs. D. Emond/ir. E.J.F. de Boer
Naam en adres opdrachtgever:	Pondera Consult Postbus 579, 7550 AN Hengelo (OV)
Referentie opdrachtgever:	mail van 14 januari 2019
Akkoord voor uitgave:	ir. E.J.F. de Boer.
Paraaf:	

Graag citeren als: Buizer, J.D., 2019. Compensatieplan Windpark Agro-Wind Reusel. Compensatie Natuurnetwerk Brabant. Rapport 19-029.2. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: Natuurnetwerk Brabant, windenergie, windparken, effecten op vogels, verstoring

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Pondera Consult
Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl

Voorwoord

De vereniging High Tech Agro Campus ontwikkelt een windmolenpark ten zuiden van Reusel. De bouw van het windpark heeft mogelijk negatieve effecten op het Natuurnetwerk Brabant.

Pondera Consult heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om de effecten van het voorkeursalternatief van het windpark op het Natuurnetwerk Brabant in beeld te brengen en aan te geven op welke wijze eventuele negatieve effecten kunnen worden gecompenseerd.

J.D. (Jan Dirk) Buizer	rapportage, projectleiding
R.P. (Robert) Middelveld	GIS-bewerkingen

Vanuit de opdrachtgever werd de opdracht begeleid door Maarten Jaspers Faijer, Paul Freijling en Hans Kursten. Wij danken hen voor de prettige samenwerking.

Inhoud

Voorwoord 2
1 Inleiding 4
2 Inrichting windpark en plangebied 5
3 Natuur Netwerk Brabant 6
3.1 Natuur Netwerk en Groenblauwe Mantel 6
3.2 Regels voor kleinschalige ingrepen 6
4 Effecten op het NNB 9
4.1 Positie turbines ten opzichte van het NNB 9
4.2 Directe aantasting NNB 9
4.2 Indirecte aantasting (verstoring) 10
4.3 Totaal compensatie 11
5 Compensatievoorstel 12
5.1 Fysieke en financiële compensatie 12
5.2 Beschrijving compensatiepercelen 13
5.3 Inrichtingsvoorstel 16
6 Effecten inrichtingsplan op NNB 21
6.1 Kwantitatieve effecten 21
6.2 Kwalitatieve effecten 21
6.3 Conclusie 22
7 Literatuur 23
Bijlage 2 Inrichtingstekening 25

1 Inleiding

De vereniging High Tech Agro Campus is voornemens ten zuiden van de gemeente Reusel het windmolenpark Agro-Wind te ontwikkelen. Eén van de turbines wordt geplaatst op een perceel dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Daarnaast staan enkele van de turbines op zodanig korte afstand van het NNB, dat verstoring kan optreden.

Het verlies aan areaal door het plaatsen van een turbine in het NNB en het kwaliteitsverlies als gevolg van verstoring, moeten gecompenseerd worden door realisatie van nieuwe natuur binnen het NNB. Deze rapportage stelt de mate van aantasting van het NNB vast en geeft aan hoe en waar dit gecompenseerd wordt.

Dit rapport beschrijft de effecten van de inrichtingsvariant 'Voorkeursalternatief' van Windpark Agro-Wind, ten zuiden van Reusel. Het betreft de bouw van 11 windturbines in drie lijnopstellingen

2 Inrichting windpark en plangebied

Het windpark ligt nabij de Belgische grens ten zuiden van Reusel. Het gebied bestaat uit een halfopen landschap met akkers, weilanden en bossen. De meest westelijke lijnopstelling staat ca. 400 m ten westen van de Postelsedijk en staat aan de westrand van agrarische percelen, nabij een halfopen bosrijk landschap ten westen van deze percelen. De middelste lijnopstelling staat ca. 400 m ten oosten van de Postelsedijk aan de oostrand van agrarische percelen, nabij een bosrijk landschap ten oosten van deze percelen. De meest oostelijke lijnopstelling tenslotte staat aan De Strook, aan de westrand van agrarische percelen, nabij een bosrijk landschap ten westen van deze percelen.

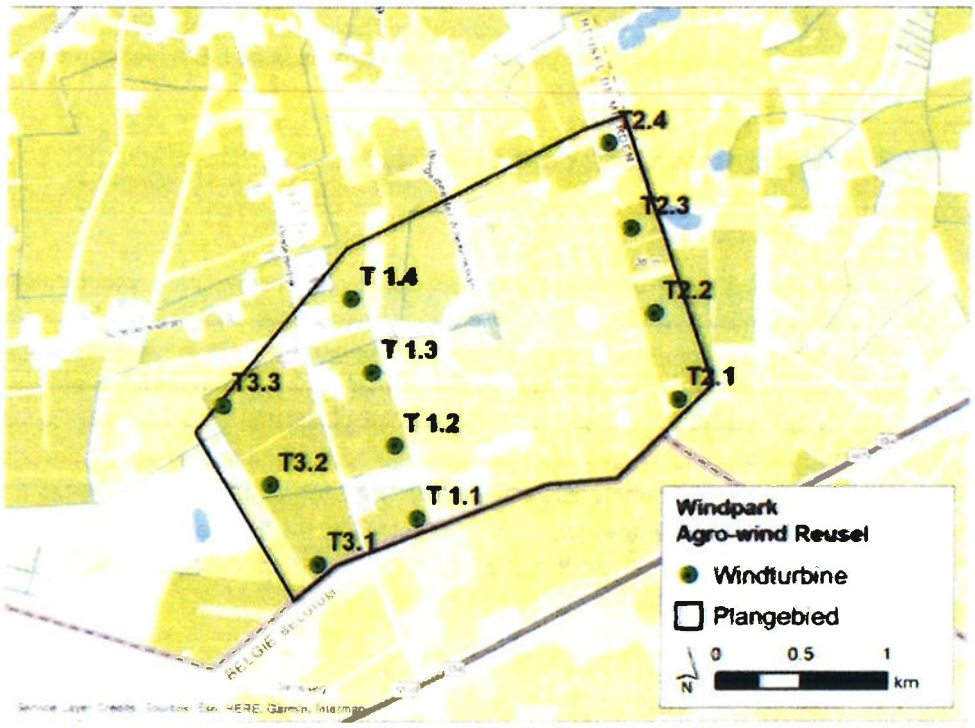

Figuur 2.1 Ligging windpark Agro-wind Reusel.

De turbines hebben een ashoogte van minimaal 130 m en maximaal 166 m. De rotordiameter bedraagt minimaal 140 m en maximaal 160 m. In verband met een in de omgeving aanwezige radarinstallatie van het ministerie van Defensie zijn er beperkingen aan de maximale hoogte van de turbines.

3 Natuur Netwerk Brabant

3.1 Natuur Netwerk en Groenblauwe Mantel

De regels voor en de begrenzing van het Natuur Netwerk Brabant (NNB) en de Groen Blauwe Mantel (GBM) zijn vastgelegd in de Verordening Ruimte Noord-Brabant (VRNB) en de bijbehorende digitale kaart (zoals geraadpleegd op 11 februari 2019). De gemeenten moeten bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening houden met deze regels. Deze rapportage betreft alleen een beoordeling van de effecten op het NNB en de compensatie daarvan. Voor wat betreft de GBM wordt er in deze rapportage vanuit gegaan dat het windpark voldoet aan de vereisten voor nieuwvestiging in de GBM (art. 6.18 VTNB). Voor vestiging van een windpark in de GBM geldt overigens dat omgevingsvergunning kan worden verleend met een geldigheid van maximaal 25 jaar. Compensatie is in de GBM niet aan de orde.

3.2 Regels voor kleinschalige ingrepen

Regels VRNB

De provincie Noord-Brabant beoordeelt de bouw van windturbines als een kleinschalige ingreep. Dit kan als de ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB in het desbetreffende gebied (art. 5.5 VRNB). De aantasting moet zodanig worden gemitigeerd en of gecompenseerd dat het NNB als geheel kwalitatief of kwantitatief wordt versterkt. Verder moet er sprake zijn van een onderbouwing met een alternatievenafweging en een goede landschappelijke inpassing. In deze rapportage wordt ervan uitgegaan dat de alternatievenafweging in het MER heeft plaatsgevonden en dat de landschappelijke inpassing in de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan aan de orde komt.

Compensatie kan zowel fysiek als financieel plaatsvinden (art. 5.6 VRNB). Fysieke compensatie vindt plaats in nog niet gerealiseerde delen van het NNB of in nog niet gerealiseerde ecologische verbindingszones (art. 5.7 VRNB).

Bij realisatie van compensatienatuur ligt de natuurkwaliteit van de natuur niet direct op hetzelfde niveau als het deel van het NNB dat is aangetast. Voor sommige beheertypen zoals bossen wordt een ontwikkelingsduur van natuur met een vergelijkbare kwaliteit een tiental of meer jaren aangehouden. Voor de aangetaste oppervlakte beheertypen met een lange ontwikkelduur wordt daarom op de te compenseren oppervlakte de volgende opslagfactor (art. 5.6 VRNB) toegepast:

- natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
- tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3^{e} in oppervlak;
- tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3^{e} in oppervlak;

- bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk;
- bij verstoring van natuur: maatwerk.

Uit de laatste categorie blijkt dat zowel directe als indirecte effecten (verstoring) moeten worden gecompenseerd.

Beleid provincie Noord-Brabant

De provincie Noord-Brabant hanteert een vaste werkwijze voor de detailuitvoering van de regels. Deze werkwijze kan worden beschouwd als beleidsregel. Dit betreft de volgende onderwerpen:

Financiële compensatie

Het staat initiatiefnemer vrij om via een op maat gemaakt compensatieplan een onderbouwing te geven voor het bedrag van de financiële compensatie.
Omdat bij een kleine compensatie de kosten voor het opstellen van een compensatieplan niet in verhouding staan met het uiteindelijke compensatiebedrag, kan ook gerekend worden met een vast compensatiebedrag/normbedrag van € 10,= per m2 compensatieverplichting. Dit is de oppervlakte van de aantasting plus de verhoging met de toeslag ex artikel 5.6 tweede lid.

Directe aantasting 'nog niet gerealiseerd NNB'

Voor financiële compensatie geldt dat de kosten voor aankoop van de te compenseren oppervlakte moeten worden gecompenseerd. De kosten voor inrichting en ontwikkelingsbeheer hoeven dus niet te worden gecompenseerd.

Voor fysieke compensatie geldt dat een oppervlakte ter grootte van 75% van het te compenseren oppervlak dient te worden ingericht. Dit is minder dan het te compenseren oppervlak, omdat er naast de grondaankoop ook kosten gemaakt worden voor de inrichting en het beheer gedurende 10 jaar. Er wordt van uitgegaan dat bij het inrichten van natuur normaal gesproken 75% van de kosten worden besteed aan de aankoop en de resterende 25% voor inrichting en beheer.

Indirecte aantasting bestaande natuur

Indirecte aantasting kan bestaan uit verstoring en of versnippering. De compensatie-factor hangt af van de mate van verstoring en varieert tussen 0 en 1.

Voor verstoring door geluid hanteert provincie Noord-Brabant de grens van 42 dB(A) gebruikt voor bos en 47 dB(A) voor open natuurtypen (of 45 dB(A) gemiddeld). Het betreft hier het 24 uurs equivalente geluidsniveau op 1,5 m hoogte. Deze geluidsniveaus zijn gebaseerd op het onderzoek van Rijnen en Foppen (1995 en 2006) naar de effecten van wegverkeerslawaai op vogels. Omdat de gangbare Europese dosisgeluidsmaat L_{den} is, wordt, in plaats van het 24 uurs equivalente geluidsniveau van 45 dB(A), gerekend met het vergelijkbare L_{den} niveau van 52 dB(A). De oppervlakte NNB die als gevolg van de ingreep te maken krijgt met een

geluidsbelasting die hoger ligt dan deze normen dient gecompenseerd te worden, met een compensatiefactor van 1/3e.

Indirecte aantasting 'nog niet gerealiseerd NNB'

Voor fysieke compensatie hiervan geldt een combinatie van de hierboven geschetste compensatieberekeningen. Van 1/3e van het verstoorde oppervlak dient 3/4e te worden gerealiseerd. Dat betekent in de praktijk dat 1/4e van het verstoorde oppervlak wordt ingericht als natuur.

4 Effecten op het NNB

4.1 Positie turbines ten opzichte van het NNB

Eén van de turbines (T2.3, zie figuur 3.1 voor de nummers van de turbines) aan de Strook staat in het NNB. De overige turbines staan in de Groenblauwe Mantel (GMB) en dicht bij het NNB. Van de turbines T2.1 en T2.2 heeft de wiekoverslag ook een kleine overlap met het NNN. Voor de berekening van de effecten op het NNB is uitgegaan van de maximale rotordiameter van 160 m.

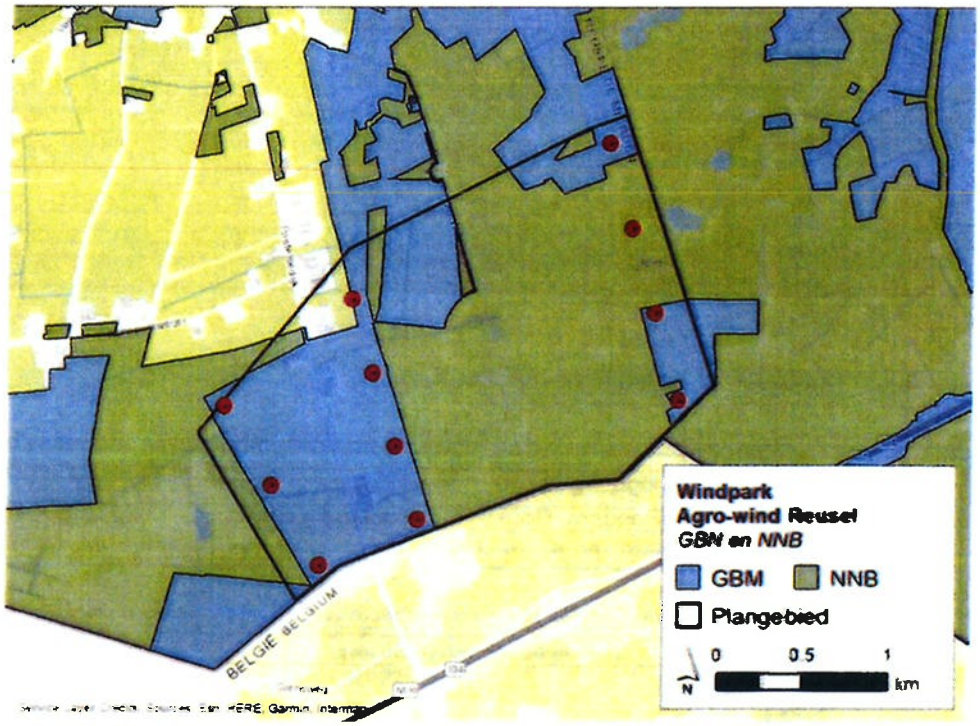

Figuur 4.1 Het NNB en GBM ter hoogte van het plangebied van Windpark Agro-wind Reusel.

4.2 Directe aantasting NNB

Turbine T2.3 in het NNB staat in een nog niet gerealiseerd deel van het NNB, met als beheertype: "N00.01 nog om te vormen landbouwgrond naar natuur". Ook de wiekoverslag van deze turbine en de turbines T2.1 en T2.2 ligt boven beheertype N00.01. Het NNB moet zodanig worden herbegrensd dat de overlap van de turbines en de wiekoverslag buiten het NNB komen te liggen. Het oppervlak dat uit het NNB wordt gehaald, moet worden gecompenseerd. Er is geen sprake van een compensatiefactor voor ontwikkelingsduur. Bij fysieke compensatie dient 3/4[e] van het te compenseren oppervlak te worden ingericht als natuur.

De percelen met "N00.01 nog om te vormen landbouwgrond naar natuur" zijn op dit moment in gebruik als akker. Het beheertype dat volgens de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2019 op het perceel gerealiseerd dient te worden is: "N11.01 droog schraal grasland".

Het te compenseren oppervlak bestaat uit het oppervlak van de fundering en het oppervlak van de wiekoverslag. Aangezien de fundering geheel onder de wiekoverslag ligt, is het oppervlak van de wiekoverslag bepalend.

Tabel 4.1 Te compenseren oppervlak directe aantasting (afmeting in ha)

	ruimtebeslag VKA (V150 laag)	Comp.verh.	Compensatie
Fundering	0,1406		
nieuwe NNB	0,1406	*0,7500*	0,1055
bestaande NNB	0,0000	*1,6667*	0,0000
Overslag (bruto)	2,6576		
nieuwe NNB	2,6576		
bestaande NNB	0,0000		
Overslag (netto)	2,5170		
nieuwe NNB	2,5170	*0,7500*	1,8878
bestaande NNB	0,0000	*1,0000*	0,0000
Totaal compensatie			**1,9932**

4.2 Indirecte aantasting (verstoring)

In overleg met provincie Noord-Brabant is de effectafstand van de verstoring door de windturbines gelegd op de 52 dB(A) L_{den}-contour. De ligging van deze contour is berekend door Pondera Consult. De afstand van de 52 dB(A) L_{den}-contour ligt op 140 m tot maximaal 180 m vanaf het midden vanaf de windturbines.

Tabel 4.2 Te compenseren oppervlak indirecte aantasting (afmeting in ha)

	ruimtebeslag VKA (V150 laag)	Comp.verh.	Compensatie
52lden (*bruto*)	16,7939		
nieuwe NNB	6,8839		
bestaande NNB	9,9100		
52lden (*netto*)	14,1363		
nieuwe NNB	5,1858	*0,2500*	1,2965
bestaande NNB	8,9505	*0,3333*	2,9835
Totaal compensatie			**4,2799**

Behalve verstoring als gevolg van geluid, zou er sprake kunnen zijn van verstoring door trillingen of door lichtverstoring van de donkerte in en rond het plangebied.

Trillingen

Voor zover er sprake is van waarneembare trillingen als gevolg van de windturbines, dan reiken deze minder ver dan de 52 dB(A) L_{den}-contour. De verstoring als gevolg van trillingen wordt dan ook al voldoende gecompenseerd met de compensatie van de verstoring door geluid.

Donkerte

De turbines worden voorzien van knipperende rode signaallichten. Het licht is met name bedoeld om de turbines zichtbaar te maken voor vliegtuigen. Nachtverlichting op windturbines heeft in het algemeen slechts een sterkte van 2.000 candela (topverlichting) of 50 candela (mastverlichting). In het NNB zullen de lichten een nauwelijks te meten verhoging van het lichtniveau veroorzaken. Er is dan ook geen (ecologisch) effect van de windturbines te verwachten op de donkerte in het NNB ter plaatse.

4.3 Totaal compensatie

Uit de beide voorgaande paragrafen blijkt dat de totaal te realiseren oppervlakte natuur, afhankelijk van de uiteindelijke rotordiameter, de volgende oppervlakte bedraagt:

Tabel 4.3 Te compenseren oppervlak NNB WP Reusel totaal (afmeting in ha)

	Compensatie
Directe aantasting	1,9932
Indirecte aantasting	4,2799
totaal compensatie	6,2791

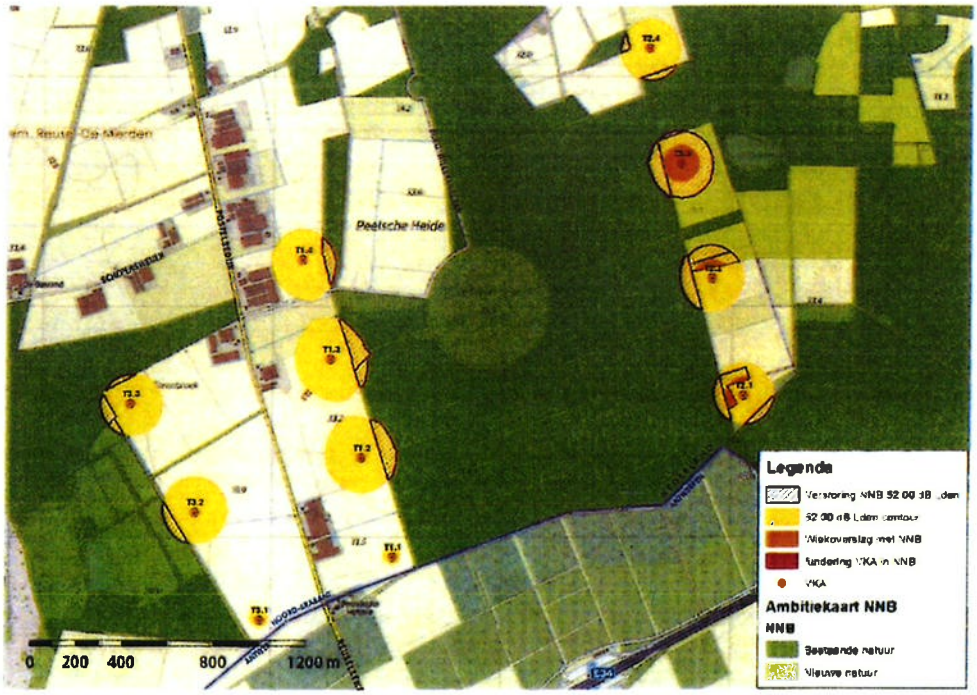

Afbeelding 4.2 Kaart directe aantasting en verstoring NNB (groter opgenomen in bijlage 1).

5 Compensatievoorstel

5.1 Fysieke en financiële compensatie

Ingebrachte percelen voor fysieke compensatie

Voor de compensatieverplichting van 6,2731 ha stelt Agrowind B.V. een aantal percelen beschikbaar met een totale oppervlakte van 6,2637 ha. Deze percelen liggen binnen het NNB nabij windturbine T2.3. Deze percelen zullen worden ingericht als natuur, waarmee het NNB ter plaatse van de percelen wordt gerealiseerd.

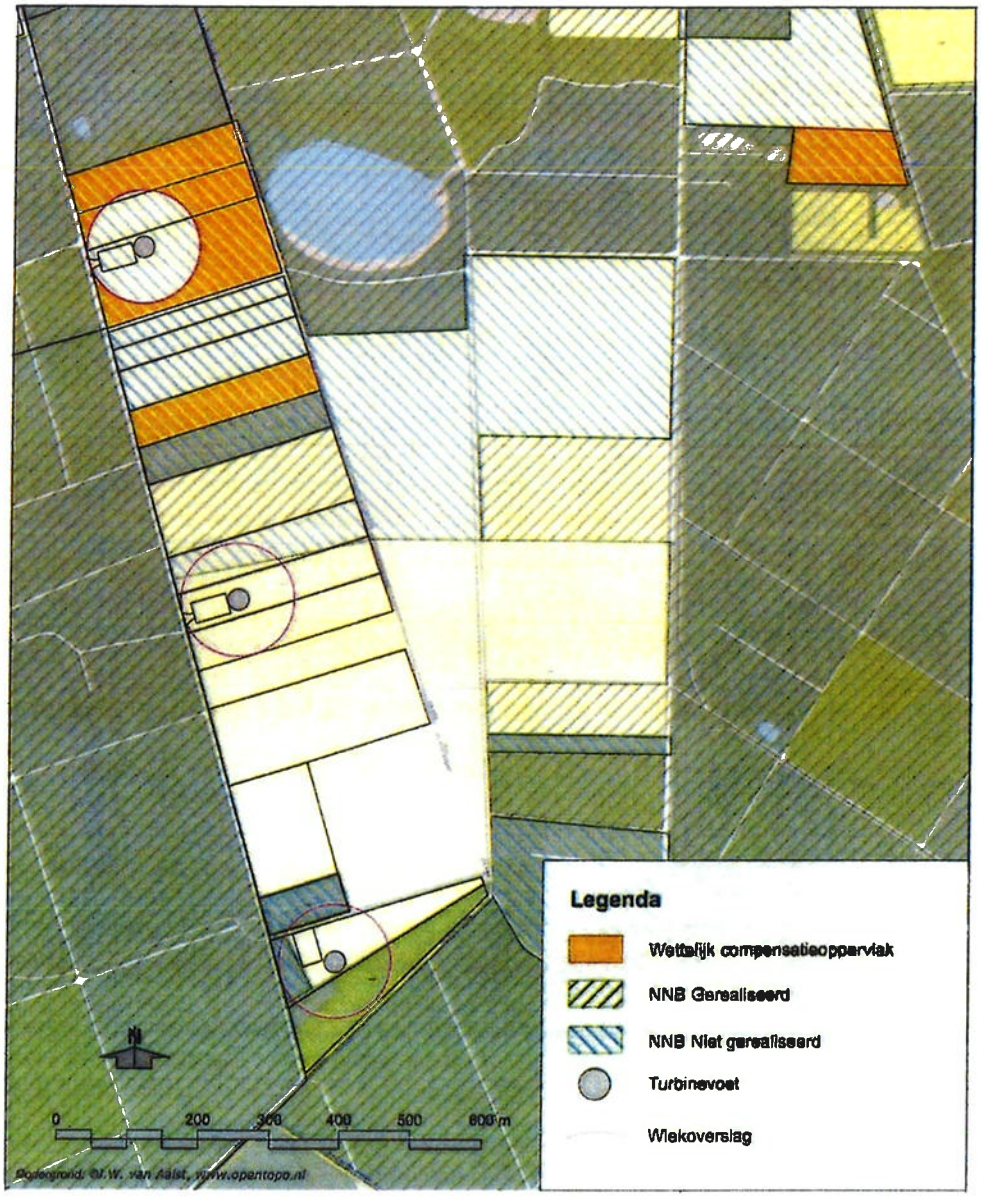

Figuur 5.1 Ligging compensatiepercelen.

Financiële compensatie restopgave

Met deze oppervlakte wordt er 94 m^2 te weinig gecompenseerd. Omdat het praktisch gezien niet mogelijk is om 94 m^2 extra aan te kopen, wordt dit deel financieel gecompenseerd. Hiertoe wordt het normbedrag van € 10,- per m^2 gehanteerd, waarmee de financiële compensatie € 940,- bedraagt.

5.2 Beschrijving compensatiepercelen

Figuur 5.2 Het noordelijke compensatieperceel

Bodem en grondwater

De bodem van de percelen bestaat uit een veldpodzolgrond van matig fijn kalkloos en humusarm zand (Hn21) (bron: Bodematlas Provincie Noord-Brabant). Het betreft leemarm fijn zand met lagen grof zand of grind in de ondergrond (beginnend op een diepte tussen 40 en 120 cm) (bron: bodemdata.nl). Veldpodzolgronden zijn veelal te vinden in jonge heideontginningen, gebieden die tot eind de 19e - begin 20e eeuw met heide waren bedekt. Uit de historische topografische atlas blijkt dat hier inderdaad heide heeft gelegen. De gronden zijn ongeveer 50 jaar geleden in gebruik genomen als akker. Veldpodzolgronden ontstaan bij hoge grondwaterstanden. De huidige grondwaterstand op de percelen is echter zeer laag, met een gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand tussen de 1,20 en 2,00 m beneden maaiveld (bron: Bodematlas Provincie Noord-Brabant). De percelen liggen in een infiltratiegebied. Er treedt geen kwel op. Wel treedt kwel op vanuit de percelen in de rand van het nabijgelegen Kroonven.

De compensatiepercelen is momenteel in gebruik als akker. De fosfaat- en nitraatgehaltes van de bovengrond zijn daardoor hoog. De diepte tot waar het fosfaatverzadigde deel van de bovengrond reikt, is niet bekend. Op zandgronden reikt de fosfaatverzadiging echter doorgaans tot ruim onder de teeltlaag. Van de compensatiepercelen is de teeltlaag dik, zo'n 50 à 60 cm. De verwachting is dan ook dat de fosfaatverzadiging tot ruim 70 cm diep zal reiken.

Doelstelling NNB

Het huidige beheertype voor het perceel is N00.01 nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Volgens de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2019 is de ambitie voor de percelen N11.01 Droog schraalgrasland. In het zandlandschap van Zuid en Oost Nederland gaat het daarbij om droog heischraal grasland[1]. Door ontginning, verzuring en bemesting is droog schraalland in Nederland vrijwel verdwenen en het voorkomen van de vele karakteristieke soorten is ernstig bedreigd. De belangrijkste bedreiging voor de restanten van droog schraalland is vermesting in de vorm van stikstofdepositie waardoor de soorten van het schraalland worden verdrongen door algemene grassen. (bron: BIJ12.nl). De twee associaties van droog heischraal grasland, de associatie van liggend walstro en schapengras en de associatie van klokjesgentiaan en borstelgras zijn gebonden aan leemhoudende zandgrond en of sterk humeuze bodems. (Ministerie van LNV, 2008 & 2019).
De associatie van Heischraal grasland heeft enige mate van buffering nodig tegen verzuring, die geboden wordt door de lemige fractie in de zandgrond. De meeste bodems in natuurgebieden zijn tegenwoordig al te ver verzuurd om heischraal grasland te ontwikkelen of te herstellen. Daarom wordt geprobeerd nieuw droog heischraal grasland te ontwikkelen op voormalige akkers. Daarvoor is het onder meer noodzakelijk om de fosfaatverrijkte bovengrond af te graven, zodat de nog niet verzuurde ondergrond aan de oppervlakte komt te liggen.

Potenties

Het plangebied ligt buiten het oorspronklijke verspreidingsgebied van droog heischraal grasland (Ministerie van LNV, 2008). De plaatselijke zandfractie is leemarm. In de ondergrond is eveneens leemarm grof zand aanwezig. Een natuurlijke zaadbank is naar verwachting niet aanwezig. Bijzondere, aan droog heischraal gebonden, plantensoorten, zoals valkruid, rozenkransje en welriekende nachtorchis zullen zich dan ook niet spontaan vestigen.

Zoals hierboven onder 'bodem en grondwater' is aangegeven, is de fosfaatverrijkte bovenlaag op de ingebrachte percelen naar verwachting dik, tot ruim 70 cm. Met het afgraven wordt de humeuze bovengrond afgevoerd en komt de humusarme, eveneens leemarme ondergrond aan de oppervlakte te liggen. De potenties voor droog heischraal grasland zijn hier dan ook niet hoog.

[1] De andere habitattypen die onder droog schraalgrasland vallen zijn stroomdalgraslanden, zinkweiden en kalkgraslanden. Deze komen alleen voor in het rivierengebied en Zuid Limburg.

Daarnaast heeft het diep afgraven van dit gebied hoogstwaarschijnlijk ook negatieve invloed op de kweldruk in het naastgelegen Kroonven. Deze kwel vormt een van de belangrijke natuurwaarden van het Kroonven. Maatregelen die een negatieve invloed hebben op de kwelstroom zijn dan ook niet gewenst.

Voorstel wijziging te realiseren beheertypen

Aangezien diep afgraven een zeer dure maatregel is, negatieve consequenties kan hebben op het naastgelegen Kroonven en er op deze locatie bovendien weinig kans is op het realiseren van een goed ontwikkeld droog schraalgrasland, wordt aanbevolen om een ander beheertype te realiseren.

Provincie Noord-Brabant heeft een doelstelling om meer bos te realiseren in de provincie. Door de dikke teeltlaag is de bodem van het plangebied zeer geschikt voor de ontwikkeling van bos. Op de westelijke percelen wordt daarom bos ontwikkeld. Het betreft het beheertype N15.02, Dennen-, eiken- en beukenbos.

Op het meest westelijke perceel, dat ligt in de gemeente Bladel, is bosontwikkeling vanuit landschappelijk oogpunt minder gewenst. Op dit perceel, van 1,17 ha, zal bloemrijk grasland worden ontwikkeld (beheertype N12.02).

Extra compensatie

Omdat een minder ambitieus beheertype wordt gerealiseerd dan droog schraalgrasland, vraagt provincie Noord-Brabant om een extra inspanning. Daarnaast dient de ingreep (windpark en compensatie) volgens de VRNB te leiden "tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel". Agrowind B.V. realiseert dit op de volgende wijze:

- De wiekoverslag van turbine T2.3 wordt ingericht als natuur. Dit valt niet binnen het NNB, maar kan wel worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Dit levert een extra oppervlakte natuur op van 15.385 m^2 natuur. Deze inrichting komt voor rekening van Agrowind B.V.
- Een extra perceel dat zal worden ingericht met het beheertype N15.02 en dat wordt toegevoegd aan het NNB. Dit betreft een oppervlakte van 18.990 m^2. Financiering van deze inrichting wordt geregeld in de Anterieure Overeenkomst.
- Een inspanningsverplichting om in het deel van de Strook in de gemeente Reusel-De Mierden, ter hoogte van de turbines T2.1, T2.2 en T2.3 te komen tot een extensivering van de landbouw, bijvoorbeeld door het toepassen van de zogenaamde "strokenteelt", een vorm van geïntegreerde landbouw waarbij in tegenstelling tot monocultuur, op een perceel meerdere gewassen in stroken naast elkaar geteeld. De diversiteit aan gewassen gaat hiermee omhoog, wat bijdraagt aan een toename in onder- en bovengrondse diversiteit aan gewas-specifieke soorten. Doordat er afwisseling is in gewassoorten, kunnen ziekten en plagen zich bovendien minder snel verspreiden, waardoor

er minder gewas-beschermende middelen nodig zijn. In de invulling hiervan zal ook nadere afstemming met de gemeente Bladel worden gezocht, lettende op de plannen die zij hier realiseren in het kader van de NNB-herbegrenzing voor het Windpark De Pals.

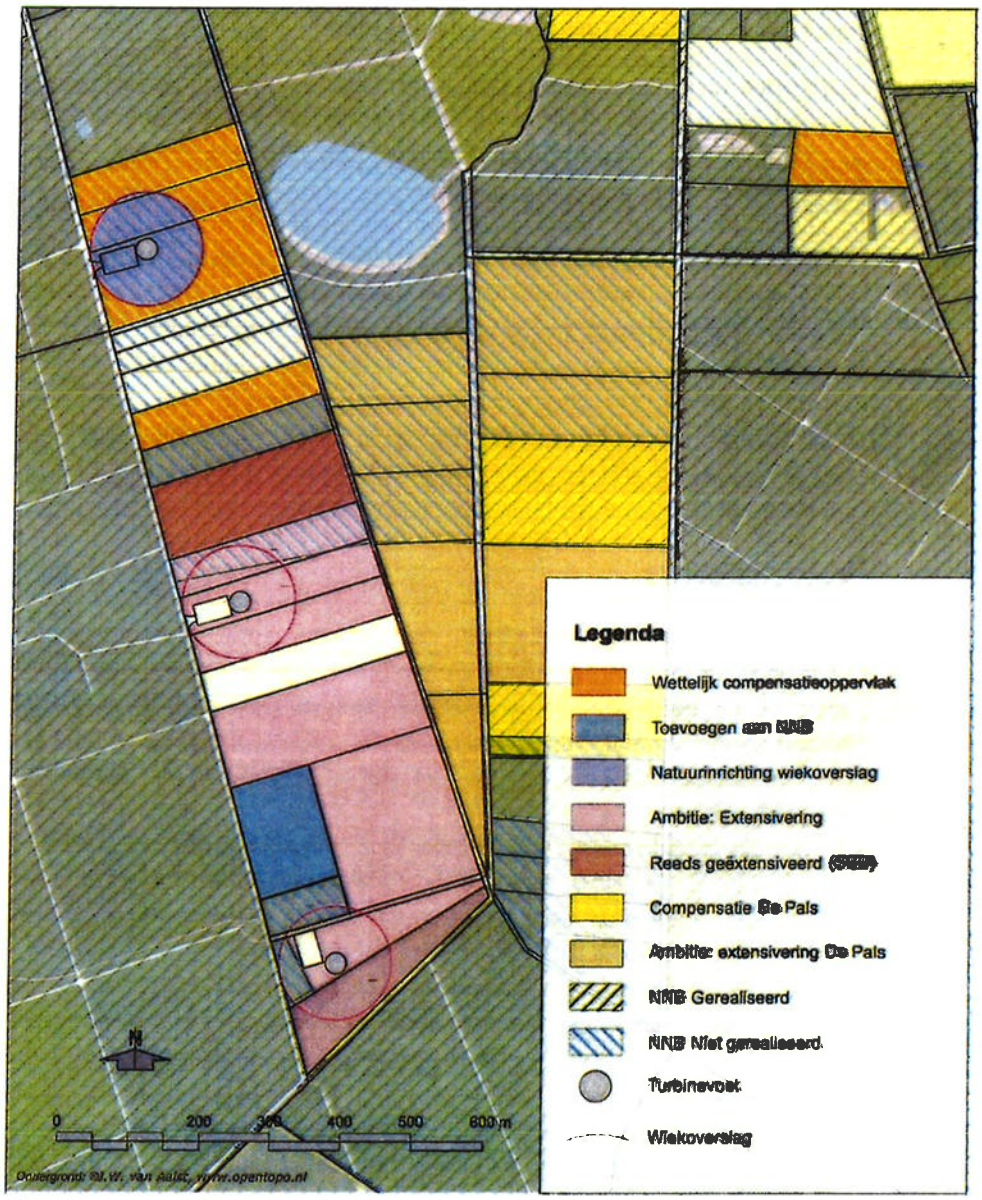

Figuur 5.3 Overzicht fysieke compensatie, inclusief extra compensatie en nabijgelegen compensatie windpark De Pals.

5.3 Inrichtingsvoorstel

Het inrichtingsvoorstel betreft de wettelijke compensatiepercelen, de wiekoverslag en het extra aan het NNB toe te voegen perceel. Voor de inrichting van het

extensiveringsgebied wordt een integraal plan opgesteld, waar ook de percelen in de gemeente Bladel deel van uitmaken.

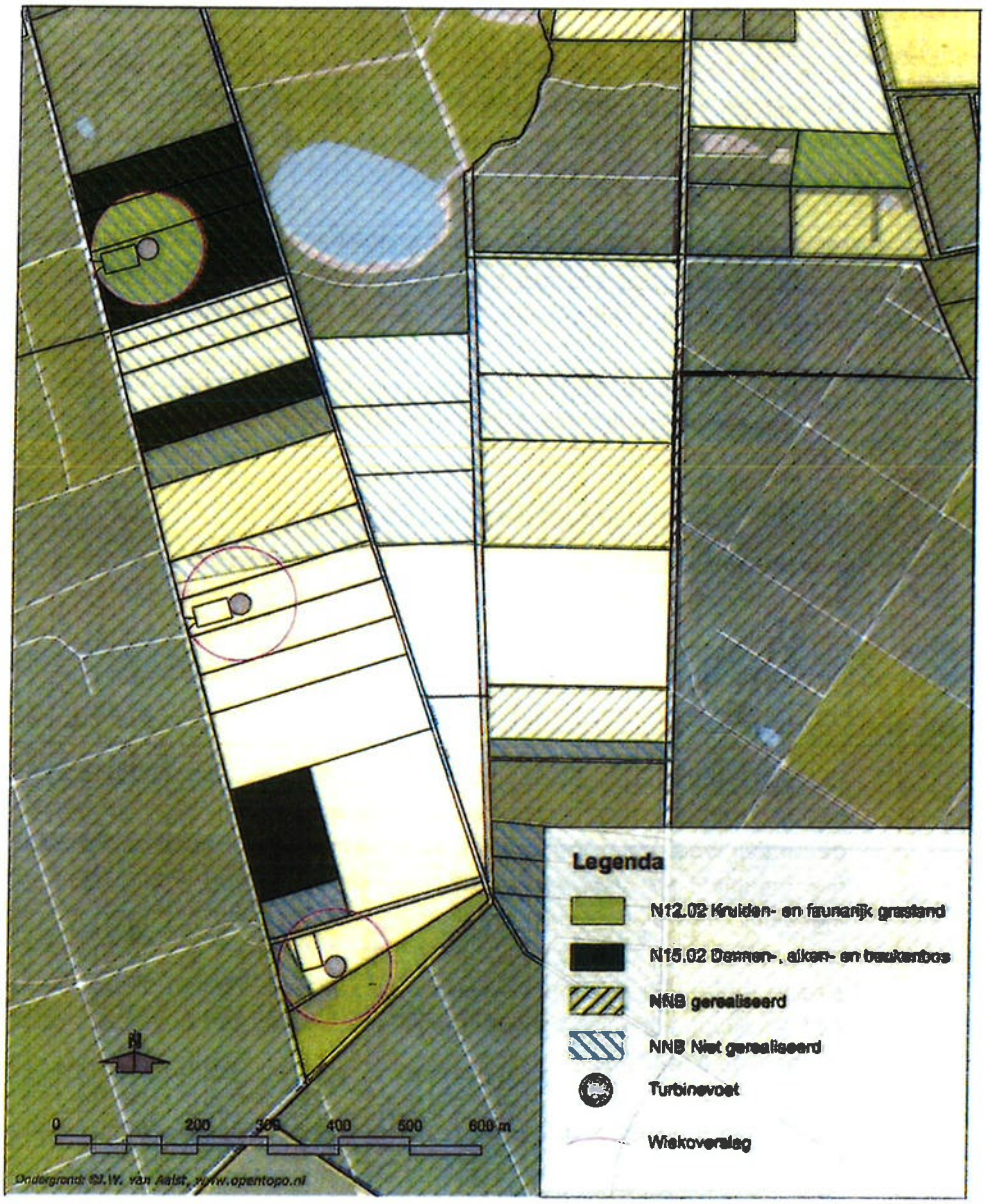

Figuur 5.4 Gerealiseerde beheertypen "wettelijke" compensatiepercelen.

De compensatiepercelen aan De Strook worden ingericht met bos. Vanwege de dikke teeltlaag, bieden de percelen potentie voor het ontwikkelen van een rijker bostype dan de naastgelegen percelen. De voormalige akkers zijn geschikt voor het aanplanten van boomsoorten die striktere bodemeisen stellen, zoals linde en esdoorn. Deze soorten hebben een beter verterend bladstrooisel, waardoor minder snel verzuring van de bosbodem optreedt en zich in het bos een rijkere bodemvegetatie en fauna

kan ontwikkelen (De Keersemaeker *et al., 2016,* Hommel *et al.*, 2007). Het beheertype is N15.02.

Langs de bosranden worden zogenaamde zoom-mantelvegetaties gerealiseerd, randen die van ruigte, via struweel, geleidelijk overgaan in bos. Dergelijke vegetaties zijn zeer rijk aan soorten flora en fauna. Daarnaast zorgen zij er aan de noordrand voor dat de verbindingsstrook tussen de hei op de Grote Cirkel met het Kroonven voldoende open en zonnig blijft.

Het oostelijke perceel, dat ligt in de gemeente Bladel, wordt, zoals in een vorige paragraaf al aangegeven, ingericht met bloemrijk grasland. Het beheertype is N12.02. Langs de noordrand wordt een houtsingel van inheemse heesters aangelegd.

Ook de wiekoverslag in het noordelijke perceel wordt ingericht met bloemrijk grasland, volgens beheertype N12.02. Langs de randen rond de wiekoverslag wordt eveneens een zoom-mantelvegetatie gerealiseerd.

Tabel 5.1 Inrichtingselementen met hun oppervlakte

Inrichtingselement	***Afmetingen***
Bos (incl. zoom-mantel)	72.547 m^2
Grasland	2.7179 m^2
Houtsingel	130 m

Bos

Het bos wordt ingeplant met een mix van bomen en struikvormers, in een dichtheid van 3333 stuks per ha (plantafstand 2 m binnen de rijen, 1,5 m tussen de rijen). Langs de randen waar een zoom-mantel wordt gerealiseerd, wordt de buitenste rand (5 m) niet ingeplant en daarnaast worden in een strook van 10 m alleen struikvormers ingeplant. Hiermee wordt voorkomen dat de boomvormers de zoom-mantel overgroeien. Het overige deel wordt ingeplant met 30 % boomvormers en 70 % struikvormers. Als het bos volwassen is geworden, kunnen de struikvormers zich in een struiklaag onder de bomen handhaven. Waar het te donker is, zullen de struiken op termijn verdwijnen.

Het bos wordt in een individuele menging ingeplant met de volgende soorten:

Tabel 5.2 Soortensamenstelling bos

Bomen	***Aandeel (30%)***	***Struiken***	***Aandeel (70%)***
Winterlinde	15%	Eenstijlige meidoorn	15%
Wintereik	15%	Wilde lijsterbes	15%
Gewone esdoorn	15%	Hazelaar	15%
Zomereik	15%	Sporkehout	15%
Ratelpopulier	10%	Gewone vlier	10%
Zoete kers	10%	Hondsroos	10%
Boswilg	10%	Wilde kamperfoelie	10%

Bomen	*Aandeel (30%)*	*Struiken*	*Aandeel (70%)*
Ruwe berk	10%	Taxus	5%
		Hulst	5%

Gedurende de eerste drie jaar vindt jaarlijks controle plaats van de beplanting en wordt uitgevallen plantmateriaal vervangen door nieuwe (inboet). Bij droogte indien noodzakelijk water geven. Bij verdringing van het plantmateriaal door ruigtekruiden (zoals distels), worden de ruigtekruiden afgemaaid.
Na 5 - 8 jaar wordt beoordeeld of een eerste dunning nodig is. Met name dient gekeken te worden of de boomvormers niet verdrongen worden door snelgroeiende struikvormers zoals hazelaar. In dat geval worden de boomvormers vrijgezet.

Grasland

Op de percelen wordt er een zaadmengsel gezaaid of tijdelijk hooi uitgespreid van een bloemrijk grasland van vergelijkbare omstandigheden in de omgeving van het plangebied. Daarna wordt overgegaan op een regulier beheer van maaien en afvoeren. Dit houdt in dat tweemaal per jaar de vegetatie wordt gemaaid en het maaisel afgevoerd. Per maaibeurt blijft 10 % van de vegetatie staan (gefaseerd beheer).

Zoom-mantel en houtsingel

Een zoom-mantelvegetatie bestaat uit een rand met struweel (struiken) tegen de bosrand aan en daarlangs een rand met ruigtekruiden. Hiermee ontstaat een geleidelijk aflopende rand langs het bos. Ook de houtsingel bestaat uit een strook met struweel met een rand van ruigtekruiden erlangs. De houtsingel staat als afscheiding tussen twee graslanden.

Het deel met struiken (de mantel) wordt ingeplant met de volgende soorten:

Tabel 5.3 Soortensamenstelling mantelvegetatie

Soort	*Aandeel*
Eenstijlige meidoorn	20%
Wilde lijsterbes	15%
Hazelaar	15%
Gewone vlier	15%
Sporkehout	15%
Hondsroos	10%
Wilde kamperfoelie	10%

De mantel wordt de eerste twee jaar jaarlijks nagelopen op ontkiemen van boomvormers. Deze worden met de hand verwijderd. Daarna wordt de mantel eenmaal per 5 jaar gecontroleerd op boomvormers, waarna deze worden verwijderd.

De zoom wordt ingezaaid met hetzelfde mengsel als het grasland, en de eerste 10 jaar meegenomen in het beheer van maaien en afvoeren. Na deze periode wordt elk jaar de helft van de zoom 1x gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd.

Een mogelijke alternatieve vorm van beheer voor het gehele grasland inclusief de zoom is sinusbeheer (zie de Handleiding Sinusbeheer, van Jurgen Couckuyt).

Figuur 5.5 Referentiebeeld Kruiden- en faunarijk grasland met zoom-mantelvegetatie langs bosrand.

6 Effecten inrichtingsplan op NNB

6.1 Kwantitatieve effecten

Volgens de compensatieregels van de provincie Noord-Brabant, dient er 6,41 ha nieuwe natuur te worden gerealiseerd, binnen het nog niet gerealiseerde deel van het NNB. Met dit inrichtingsplan worden de volgende oppervlaktes nieuwe natuur gerealiseerd:

- 6.2637 m^2 nieuwe natuur binnen het nog niet gerealiseerde deel van het NNB, om de wettelijke compensatieopgave in te vullen
- 1.8990 m^2 extra nieuwe natuur binnen het nog niet gerealiseerde deel van het NNB, om de realisatie van een minder ambitieus beheertype dan gewenst door de provincie te compenseren.
- 1.9399 m^2 extra nieuwe natuur buiten het NNB onder de wiekoverslag

In totaal wordt er bijna 10 ha extra natuur gerealiseerd, uitgevoerd en gefinancierd vanuit Agro-wind BV. Daarnaast neemt de BV de inspanningsverplichting op zich om in de overige percelen van het NNB nabij de turbines T2.1, T2.2 en T2.3 in de gemeente Reusel-de Mierden te komen tot extensivering van de akkerbouw, in samenwerking met de initiatiefnemers van windpark De Pals, die het deel in de gemeente Bladel voor hun rekening nemen. Deze extensivering kan bijvoorbeeld gaan om het overgaan van reguliere landbouw op strokenteelt.
In de gemeente Reusel-de Mierden betreft het een oppervlakte van ongeveer 18 ha.

6.2 Kwalitatieve effecten

Het realiseren van natuur binnen het buiten het NNB en het extensiveren van de akkerbouw in het gebied heeft diverse positieve effecten op de kwaliteit in en rond het plangebied.

Nieuw leefgebied

Door de realisatie van bos en bloemrijk gras, met natuurlijke overgangen daartussen, ontstaat nieuw leefgebied. Het grasland fungeert als open plekken in het bos, die de waarde van het bos verder verhogen. De natuurlijke randen behoren tot de rijkste biotopen voor onder meer geleedpotigen, zoogdieren en vogels.

Toename robuustheid en samenhang NNB

De natuurontwikkeling draagt bij aan een toename van de robuustheid en samenhang van het NNB ter plaatse, doordat de landbouwenclave substantieel wordt verkleind. Met name het smalle deel van de landbouwenclave langs De Strook ter hoogte van het Kroonven wordt substantieel verkleind.
Als de extensivering is gerealiseerd, vormen ook de nog aanwezige akkers een leefgebied voor tal van organismen, waarmee het gebied bijdraagt aan de kwaliteit van het NNB, in plaats van dat het een barrière vormt tussen de delen van het NNB.

Afname stikstof- en fosfaatbelasting

De natuurontwikkeling en extensivering zorgen voor een afname van de fosfaat- en nitraatbelasting op het bestaande NNB rondom het gebied. Het bos ligt in de nabijheid van het Kroonven en wordt helemaal niet meer bemest. Door de diep wortelende bomen worden fosfaat en nitraat uit de bodem opgenomen, waardoor minder snel uitspoeling en transport van nitraat met de kwelstroom richting Kroonven plaatsvindt.
Zo lang de akkers nog regulier worden gebruikt, vormt het bos een buffer tussen het Kroonven en de heidecorridor tussen de Grote Cirkel en het Kroonven enerzijds en de akkergronden anderzijds. Op termijn is deze bufferfunctie niet meer nodig en vormen de akkers niet of nauwelijks nog een bron van stikstof- en fosfaatbelasting van de omgeving.

6.3 Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat, door de ontwikkeling van 10 ha nieuwe natuur binnen en aansluitend aan het NNB en de inspanningsverplichting 18 ha akkers te extensiveren, het NNB als geheel kwalitatief of kwantitatief wordt versterkt. Door de toevoeging van een extra perceel aan het NNB en de inspanningsverplichting tot extensivering, geldt dit eveneens indien het beheertype N11.01 Droog schraalgrasland wordt gewijzigd in N15.02 Dennen- eiken- en beukenbos en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

7 Literatuur

Couckuyt, J., 2015. Handleiding Sinusbeheer. Werkgroep Dagvlinders. Vlaamse Vereniging voor Entomologie. Lokeren.

De Keersmaeker L., De Haeck A., De Vos B., Leyman A., Roskams P., Thomaes A., Van der Aa B., Vandekerkhove K.(2016). De ecologische positie van gewone esdoorn (Acer pseudoplatanus) en de mogelijkheden van deze boomsoort in landschaps- en bosbeheer. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2016 (INBO.R.2016.12186866). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Hommel, P., R. de Waal, B. Muys, J. den Ouden & T. Spek, 2007. Terug naar het lindewoud. Strooiselkwaliteit als basis voor ecologisch bosbeheer. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2019. Habitattype '*Heischrale graslanden' url: https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=habtypen&groep=1&id=6230. Website geraadpleegd op 13 september 2019.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2008. Profielendocument *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa) (H6230). Verkorte naam : Heischrale graslanden. H6230 versie 1 sept 2008.doc

Provincie Noord-Brabant. Verordening Ruimte Noord-Brabant, geconsolideerde versie januari 2019.

Reijnen, R., R. Foppen, C. Terbraak &. J. Thissen, 1995. The Effects of Car Traffic on Breeding Bird Populations in Woodland .3. Reduction of Density in Relation to the Proximity of Main Roads. Journal of Applied Ecology 32:187-202.

Reijnen, R. & R. Foppen, 2006. Impact of road traffic on bird populations. In: John Davenport and Julia L. Davenport, (eds.,) The Ecology of Transportation: Managing Mobility for the Environment, 255–274, Springer.

Bijlage 2 Inrichtingstekening

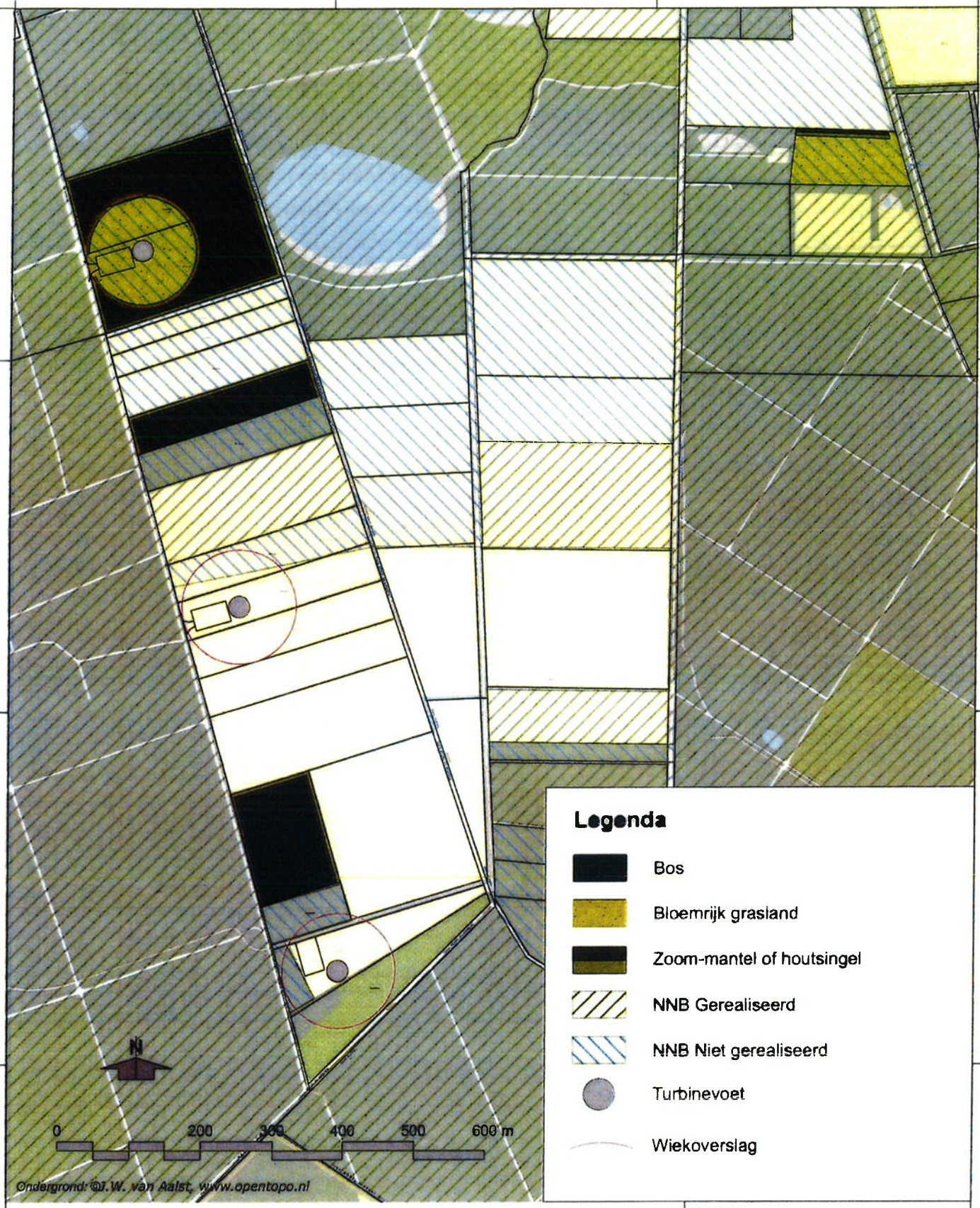

Naam tekening	Inrichtingsplan
	Bureau Waardenburg Ecologie & Landschap
Opdrachtgever: Agro-Wind Reusel	Tekenaar: J.D. Bulzer
	Datum: 10-09-2019
Project: 16-0932 Compensatie NNB	Naam controleur / Paraaf
Onderdeel	Schaal: 1:5000 / Tekeneenheid: meter
	Formaat: A3 / Versiennr: 1-A

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap
Varkensmarkt 9, 4101 CK Culemborg
Telefoon 0345-512710
E-mail info@buwa.nl, www.buwa.nl